

provinsje fryslân
provincie fryslân

Cultuurparticipatie in Fryslân 2022

Undersyk nei Kultuerpartisipaasje in Fryslân

Cultuurparticipatie in Fryslân 2022

Undersyk nei Kultuerpartisipaasje in Fryslân

Onderzoeksrapport uitgevoerd door Claudia de Graauw, effectmeting & doelbereik

december 2022

Samenvatting

Om inzicht te krijgen in de cultuurparticipatie van de Friese bevolking is een enquête uitgezet onder 30.000 huishoudens in Fryslân. Deze huishoudens zijn aselekt getrokken uit een totaal bestand met alle Friese particuliere woonadressen. Verder is er een social media campagne gestart waarin de enquête onder de aandacht is gebracht. Bijna 2.800 Friezen van 18 jaar en ouder hebben de moeite genomen de enquête in te vullen. De respons was lager dan verwacht en gehoopt en ook lager dan in 2018 het geval, ondanks de inzet van sociale media (die in 2018 nog niet waren ingezet). Een algehele enquête-moeheid, de lengte van de vragenlijst en het onderwerp dat niet voor iedereen even aansprekend is, kunnen hierin een rol hebben gespeeld. Aangenomen mag worden dat voor een groot deel van de respondenten geldt dat cultuur in meer of mindere mate aanspreekt. Dit wordt ook geïllustreerd door de relatieve oververtegenwoordiging van ouderen en hoger opgeleiden. Deze groepen zijn over het algemeen meer geïnteresseerd in cultuur en doen ook meer culturele activiteiten. Daarnaast zijn er in de afgelopen jaren, door COVID, perioden geweest waarin het moeilijk of zelfs onmogelijk was om buiten de deur culturele activiteiten te beoefenen of te bezoeken. In hoeverre dit, nu de samenleving weer 'open' is, nog van invloed is op de resultaten is onbekend, maar aannemelijk is dat er sprake is van enig effect. In deze meting beschrijven we de opvallendste verschillen met het onderzoek uit 2018. De omstandigheden in deze jaren, zoals LF2018 (Leeuwarden als culturele hoofdstad van Europa in 2018), COVID en Arcadia (het legacy programma als vervolg op de culturele hoofdstad met een eerste triënnale jaar in 2022) zijn verschillend. Verschillen tussen de twee meetjaren moeten dan ook met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Cultuurdeelname

Het onderzoek geeft inzicht in de mate waarin culturele activiteiten worden beoefend en de mate waarin culturele activiteiten en/of plekken worden bezocht. Ruim driekwart van de respondenten heeft aangegeven in de afgelopen 12 maanden in ieder geval één activiteit beoefend te hebben en de helft van de totale responsgroep heeft dit regelmatig gedaan. Film, videokunst en fotografie en muziek maken zijn de meest aangegeven beoefende culturele activiteiten. Ruim een kwart van de respondenten geeft aan regelmatig een muzikale activiteit te beoefenen.

Er is gekeken naar verschillen tussen geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en woonomgeving. Vrouwen beoefenen significant vaker film/videokunst/fotografie, tekenen/schilderen/grafisch

werk, beeldhouwen/pottenbakken/enz. en dansen. Mannen daarentegen houden zich relatief vaker bezig met erfgoedactiviteiten en het maken en online zetten van creatieve computerproducties. De interesse voor culturele activiteiten verschilt behoorlijk per leeftijdsgroep. Veel van de activiteiten worden door jonge respondenten vaker beoefend, maar dit geldt niet voor erfgoedactiviteiten en toneel/cabaret/kleinkunst/iepenloftspullen. Het opleidingsniveau speelt een rol in de mate waarin mensen culturele activiteiten beoefenen. Hoger en middelbaar opgeleiden geven vaker aan culturele activiteiten te beoefenen dan de respondenten die laag opgeleid zijn. Er is geen verschil in de mate waarin culturele activiteiten worden beoefend tussen respondenten uit de stedelijke omgeving en respondenten wonende 10 kilometer buiten de stad.

Gevraagd is aan te geven waarom activiteiten niet of slechts af en toe worden beoefend. De voornaamste reden om geen culturele activiteit te beoefenen is een gebrek aan interesse. Onvoldoende tijd is daarnaast een veel genoemde reden. Een (te) duur aanbod en (te) grote afstand wordt slechts door een kleine groep respondenten als reden gegeven. Respondenten wonende op het platteland geven wat vaker als reden aan het aanbod te ver weg te vinden. De responsgroep die woonachtig is in de stad geven wat vaker aan dat het aanbod te duur is.

Het overgrote deel van de respondenten geeft aan dat de culturele activiteit met name in de eigen woonplaats of de directe omgeving wordt beoefend. Wanneer het gaat om toneel/cabaret/kleinkunst/iepenloftspullen, ligt dit net wat anders. Iets meer dan de helft beoefend deze activiteit verder weg.

De meerderheid van culturele activiteiten wordt met name individueel uitgevoerd. Muziek, maar vooral dans en podiumkunst worden relatief vaak in groepsverband uitgevoerd. Voornaamste redenen voor mensen om een activiteit in groepsverband te doen is dat men het fijn vindt de activiteit met anderen te doen, nieuwe mensen te ontmoeten en omdat het makkelijker is om de activiteit samen met andere te doen. Het zelf kunnen bepalen wanneer men wat doet is de meest genoemde reden om een activiteit individueel uit te oefenen. Een extra reden om een activiteit in verenigingsverband uit te oefenen is dat men gestimuleerd wordt om beter te worden door professionele begeleiding.

Cultuurbezoek

Gevraagd is naar de mate van bezoek aan culturele plekken en activiteiten, ofwel de culturele consumptie. Vrijwel alle respondenten (95%) geeft aan in het afgelopen jaar een bezienswaardigheid te hebben bezocht/bekeken en ruim driekwart doet dit zelfs regelmatig. Naast bezienswaardigheden zijn ook online platforms (o.a. Spotify en Youtube),

streamingsdiensten (o.a. Netflix en HBO), musea en bioscopen/filmhuizen door meer dan de helft van de respondenten in meer of mindere mate bezocht. (Bijna) de helft van de respondenten geeft aan regelmatig gebruik te maken van online platforms en streamingsdiensten. Ook openbare bibliotheken worden in verhouding vaak bezocht. Voor de andere culturele activiteiten en plekken geldt dat wanneer deze bezocht worden dat dit over het algemeen af en toe is geweest.

Ook bij culturele consumptie is gekeken naar verschil in uitkomst naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en woonomgeving. Net als bij het uitoefenen van culturele activiteiten is ook bij het bezoeken van culturele plekken en activiteiten de participatie van vrouwen wat hoger dan die van mannen. De interesse in culturele activiteiten verschilt sterk per leeftijd. Sommige activiteiten worden meer door de jongste leeftijdsgroep (18-34 jaar) bezocht (streamingsdiensten, internetactiviteiten, bioscoop, musicals, popconcerten en festivals) en andere juist meer door de oudere respondenten (klassieke concerten, archief, lezingen over kunst ed.). Met uitzondering van musical en archief geldt dat hoger opgeleiden vaker aangeven een plek/activiteit te hebben bezocht dan lager opgeleiden. Bij veel van de activiteiten is er een klein verschil tussen stad en platteland, waarbij het percentage bij de stadsbewoners vrijwel steeds hoger ligt. Deze kleine verschillen zijn wel significant.

Gevraagd is aan te geven waarom culturele plekken of activiteiten niet of slechts af en toe worden bezocht. Alhoewel 'geen interesse' over het algemeen de meest aangegeven reden is, verschilt het sterk per activiteit en varieert van een vijfde bij bezienswaardigheden tot bijna driekwart bij poëzie, archief en opera. Na geen interesse is gebrek aan tijd de meest genoemde reden. Gebrek aan tijd wordt het meest als reden gegeven bij bezienswaardigheden, bioscopen en musea. Een te duur aanbod is vooral bij festival, popconcert en musical een belemmering (17-19%). Geen interesse is voor mannen vaker een reden om af te haken dan bij vrouwen en voor vrouwen is prijs vaker een issue. Voor respondenten woonachtig op het platteland is de afstand vaker een belemmering dan voor mensen die in de stad wonen. Respondenten die in de stad wonen geven wat vaker aan dat prijs een reden is om een culturele activiteit niet te bezoeken. Streamingsdiensten en internetactiviteiten worden veelal vanuit huis gedaan en daarmee dus in de eigen woonplaats. Verder is er in veel woonplaatsen een (vestiging van een) bibliotheek aanwezig zodat die ook vaak in de eigen woonplaats wordt bezocht. Voor het bezoeken van een musical en een popconcert wordt door een meerderheid van de respondenten een plek buiten Fryslân bezocht.

Stellingen

Aan de respondenten zijn 15 stellingen voorgelegd over cultuur en cultuurdeelname. Hieruit kwam onder andere naar voren dat 89% van de respondenten cultuur belangrijk vindt. Verder geeft 68% van de respondenten aan zich verbonden te voelen met de Friese taal en cultuur. Een veel kleinere groep (47%) vindt het fijn als de culturele activiteiten in het Fries worden aangeboden. Het culturele aanbod wordt door ruim 60% van de respondenten "ruim en divers" gevonden, ongeveer de helft van de respondenten vindt de kwaliteit van het aanbod hoog en ook voldoende zichtbaar. Twee derde deel van de respondenten zou graag meer culturele activiteiten of plekken willen bijwonen of bezoeken. Over een aantal stellingen is de respondentengroep minder positief. Een ruime meerderheid is van mening dat de overheid meer culturele activiteiten moet stimuleren en slechts 37% is het eens met de stelling dat het culturele aanbod aansluit op zijn of haar wensen en behoeften. Verder heeft ook slechts een derde deel meer mensen leren kennen door deel te nemen aan culturele activiteiten. Dat COVID een rol heeft gespeeld in het beoefenen en bezoeken van culturele activiteiten blijkt ook uit de antwoorden op deze stellingen. 64% van de respondenten geeft aan door COVID minder actief te hebben deelgenomen en 73% heeft door COVID minder culturele evenementen bijgewoond.

Kind en cultuur

Vrijwel alle respondenten zijn van mening dat het belangrijk is dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur en een groot deel van hen hebben zelf ook in hun onderwijsjaren kennis gemaakt met cultuur en culturele activiteiten. Drie kwart van de ouders van kinderen tussen de 6 en 18 jaar geven aan dat hun kinderen wel eens een culturele organisatie/evenement hebben bezocht en meer dan de helft geeft aan dat hun kinderen hebben deelgenomen aan een bezienswaardigheid en/of actief hebben deelgenomen aan muziek/dans/toneel/media/literatuur. De ouders vinden deelname van hun kinderen aan culturele activiteiten vooral belangrijk omdat dit het creatieve denken bevordert, sociale vaardigheden stimuleert, kinderen zo kennis maken met andere talen en culturen en omdat het ontspannend is en voor vermaak zorgt.

Verschillen 2018 en 2022

In deze paragraaf worden de 2 metingen van 2018 en 2022 met elkaar vergeleken. De omstandigheden in deze jaren, zoals LF2018, COVID en Arcadia zijn verschillend. Ook de methode van dataverzameling is veranderd aangezien in deze huidige meting, naast de reguliere methoden, sociale media is ingezet. Dit alles maakt dat de beschreven verschillen met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd dienen te worden.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de verschillen tussen beide metingen klein zijn.

Wel komt naar voren dat voor alle culturele activiteiten geldt dat ze in 2022 door een wat hoger percentage respondenten worden beoefend dan in 2018 het geval was. Bij muziek, tekenen/schilderen/grafisch werk, podiumkunsten en verhalen/gedichten/weblogs schrijven waren de verschillen het grootst (minimaal 5%). Een opmerkelijk verschil, aangezien COVID ervoor gezorgd heeft dat er minder aanbod is en er daardoor terugloop in gebruik verwacht zou kunnen worden. Dat aanbod was er in 2018 zeker wel in het kader van LF2018. Verder lijkt het erop dat de verschillen tussen mannen en vrouwen in de beoefening van activiteiten kleiner is geworden.

Wellicht niet geheel verrassend is dat de streamingsdiensten en de online diensten in gebruik belangrijker zijn geworden dan 4 jaar geleden. Ook in het bezoek aan culturele activiteiten is het verschil tussen man en vrouw kleiner geworden. Wat verder opvalt, is dat in 2018 de bezienswaardigheden meer door de oudere respondent werd bezocht, in deze meting is dat niet meer het geval. Het bezoeken van dans en archief wordt in de huidige meting meer in de eigen woonplaats bezocht en toneel en een klassiek concert juist minder. Ten slotte kan gemeld worden dat de respondenten in deze meting relatief vaker hebben aangegeven dat ze meer culturele activiteiten willen beoefenen dan in 2018 het geval was, wat ook geldt voor de stelling 'ik heb meer mensen leren kennen door deel te nemen aan culturele activiteiten'.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	8
1 Inleiding	9
2 Achtergrond en methodiek	10
3 Beoefening culturele activiteiten	15
4 Bezoeken culturele plekken en activiteiten	28
5 Stellingen over cultuur en cultuurdeelname	41
6 Kinderen en cultuur	48
Bijlage	51

1 Inleiding

Het provinciaal beleid op het terrein van cultuur is vorig jaar herzien. Er is een nieuwe beleidsnota Nij Poadium voor de periode 2021 tot en met 2024. Met Kultuer yn 'e mienskip wil de provincie kunst en cultuur bereikbaar maken voor iedereen. Een bloeiend cultureel leven dat zorgt voor beweging in de Friese samenleving. Dat is waar de provincie Fryslân zich op richt met de nieuwe beleidsnota.

In navolging van het eerdere onderzoek in 2018 heeft de provincie in 2022 onderzoek gedaan naar cultuurparticipatie (en deels ook cultuureducatie) onder de Friese bevolking. Voorliggende rapportage schetst hiervan de uitkomsten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komen de opzet en methodische achtergronden van het onderzoek aan de orde. Het gaat dan bijvoorbeeld over de aanpak van het onderzoek, de respons en de betrouwbaarheid. Vanaf hoofdstuk 3 worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd. Eerst omtrent de beoefening van culturele activiteiten, daarna over het bezoek van culturele activiteiten en/of plekken. Vervolgens wordt er ingegaan op een vijftiental stellingen aangaande cultuurparticipatie en educatie en als laatste komt het onderdeel kinderen en cultuur aan bod.

2 Achtergrond en methodiek

In dit hoofdstuk wordt stil gestaan bij de onderzoekmatige aanpak en kenmerken van het onderzoek.

Zo worden wat achtergronden gegeven bij de steekproef, wordt een beeld gegeven van de representativiteit van de steekproef en de betrouwbaarheid van onderzoeksuitkomsten.

De enquête

De vragenlijst komt grotendeels overeen met de vragenlijst die de Provincie Fryslân in 2018 voor het onderzoek heeft gehanteerd en op vergelijkbare onderzoeken bij andere instellingen. De vragenlijst bestond uit 12 inhoudelijke, hoofdzakelijk gesloten, vragen. De hoofdonderdelen in de vragenlijst betreffen de bezochte en de zelf beoefende activiteiten. Daarnaast zijn er enkele stellingen over het culturele aanbod en over cultuureducatie in het onderwijs. De hele vragenlijst is in de bijlage te vinden. Bij een aantal vragen wordt de respondent gevraagd naar de afgelopen 12 maanden te kijken. Daarmee gaat het over de periode oktober 2021 t/m oktober 2022.

Steekproef

Om inzicht te krijgen in de cultuurparticipatie van de Friese bevolking is een enquête uitgezet onder 30.000 huishoudens in Fryslân. Deze huishoudens zijn aselekt getrokken uit een totaal bestand met alle Friese particuliere woonadressen. Het betrof een disproportioneel gestratificeerde steekproef op gemeenteniveau. Hierbij is getracht om zowel voldoende spreiding in de steekproef te krijgen (reisafstand tot culturele voorzieningen kan relevant zijn) alsmede om voldoende respons te genereren. Binnen een gemeente had ieder particulier huishouden een even grote kans om in de steekproef terecht te komen. Doel was om op gemeenteniveau, maar minimaal op regioniveau betrouwbare uitkomsten te genereren.

Verder is de vragenlijst ook via sociale media verspreid met de verwachting hiermee een grotere en jongere inwonersgroep te bereiken.

De per brief aangeschreven huishoudens zijn gevraagd de vragenlijst in te vullen door een willekeurig lid van het huishouden van 18 jaar of ouder. De respondenten hadden de mogelijkheid om de vragenlijst op papier in te vullen en (portvrij) te retourneren of via een link online in te vullen. In dit laatste geval was het ook mogelijk om de vragenlijst in het Fries in te vullen. Door deel te nemen aan het onderzoek kon men kans maken op een podiumkaart.

De respons op het onderzoek was 2.794 deelnemers. Hiervan viel er nog een aantal af aangezien deze deelnemers geen leeftijd en/of postcode hadden ingevuld, waardoor er geen wegingsfactor berekend kon worden. Het analysebestand behelst 2.678 respondenten. Het responspercentage is niet te berekenen aangezien het onbekend is hoeveel mensen via sociale media kennis hebben genomen van dit onderzoek. Het aantal ingevulde vragenlijsten was lager dan verwacht en gehoopt, waardoor het niet mogelijk was om de uitkomsten op gemeenteniveau te presenteren. Oorzaak voor de lage respons wordt vermoed in enquête-moeheid, de interesse voor het onderwerp en de lengte/complexiteit van de vragenlijst. Het voorgaande onderzoek uit 2018 had nog een respons van ruim 3.000. Het lijkt steeds moeilijker te worden om een groot aantal ingevulde enquêtes te genereren.

Representativiteit en betrouwbaarheid

De bereidheid om mee te werken aan een onderzoek is persoonsgebonden. De respons bleek niet geheel representatief voor de hele Friese populatie van 18 jaar en ouder. Zo waren de jongere leeftijdsgroepen ondervertegenwoordigd en de ouderen oververtegenwoordigd. Ook waren er naar verhouding wat te weinig respondenten uit een stedelijke omgeving. Door weging toe te passen op leeftijd en regio (stad-platteland) is de responsgroep voor deze twee belangrijke kenmerken representatief gemaakt voor heel Fryslân.

Bij een gewogen responsgroep worden gewichten toegekend aan groepen. Respondenten in groepen die ondervertegenwoordigd zijn, krijgen een gewicht groter dan 1. Bij oververtegenwoordiging krijgen ze een gewicht kleiner dan 1. Voor het berekenen van de percentages worden daarna niet meer de personen in de diverse groepen geteld, maar worden de bijbehorende gewichten geteld.

De in het rapport gepresenteerde uitkomsten zijn over het algemeen gebaseerd op de gewogen responsgroep. De kenmerken van de respondenten zijn namelijk van invloed op de cultuurparticipatie en de ervaringen die daarmee samenhangen. Het exploratief onderzoek (toetsen van verschillen tussen groepen) is met ongewogen waarden uitgevoerd.

Het was niet mogelijk om voor meer kenmerken te wegen doordat er dan een combinatie van gegevens tot stand gebracht moest worden waarvan geen populatiegegevens beschikbaar waren.

Naast representativiteit (dat aangeeft of de verhouding tussen groepen in de responsgroep hetzelfde is als in de populatie) speelt ook het begrip betrouwbaarheid een belangrijke rol in de analyse van enquêtes. Veel statistici werken bij analyses van de responsgroep met een foutenmarge van 5% en een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Ook in dit onderzoek is deze insteek aangehouden. Daarvoor is een minimale responsomvang vereist van circa 200 respondenten per te analyseren (deel)groep. Hierdoor was het ook niet mogelijk analyses uit te voeren per regio aangezien er maar 95 respondenten in de responsgroep zitten uit de regio 'Wadden' (gewogen).

Bij het exploratief onderzoek zijn significante verschillen tussen verschillende groepen naar voren gekomen. In de rapportage zijn deze aangeduid. Wanneer een vraag voor de gehele responsgroep van toepassing was is er gekeken naar verschillen in geslacht, leeftijdsgroepen, opleiding en stad/platteland. Wanneer (bijvoorbeeld door een doorverwijzing in de vragenlijst) een vraag slechts door een deel van de responsgroep is ingevuld is er alleen gekeken naar verschillen in geslacht en stad/platteland aangezien deze variabelen slechts 2 opties hebben waarmee de cellen goed gevuld blijven.

Er dient beseft te worden dat deelname aan een dergelijk onderzoek vooral mensen aanspreekt die wel iets hebben met cultuur. Dit wordt ook geïllustreerd door de relatieve oververtegenwoordiging van ouderen en hoger opgeleiden. Deze groepen zijn over het algemeen meer geïnteresseerd in en doen ook meer aan culturele activiteiten. Hoger opgeleiden hebben relatief meer te besteden en daarmee meer mogelijkheden voor cultuurparticipatie. Dit effect is maar deels via weging te corrigeren. Hoe lager het responspercentage is, hoe groter dit doorwerkt in de uitkomsten.

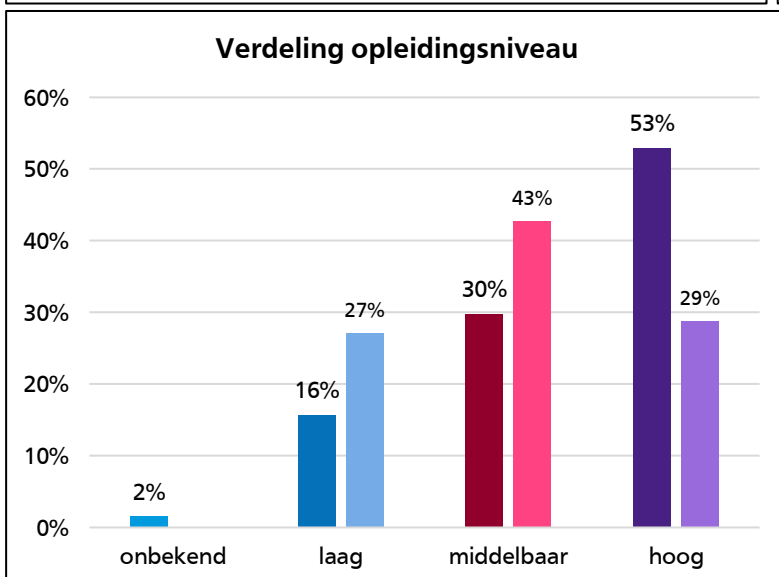
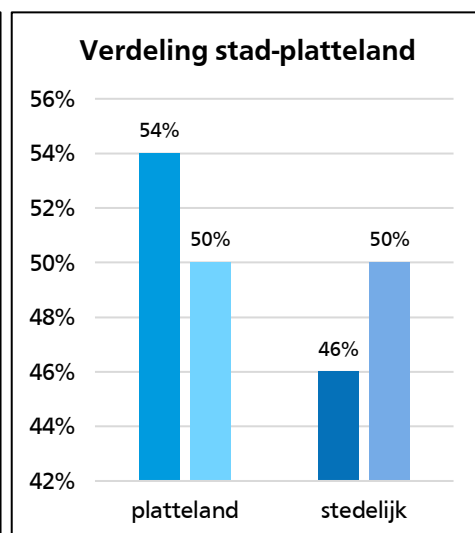
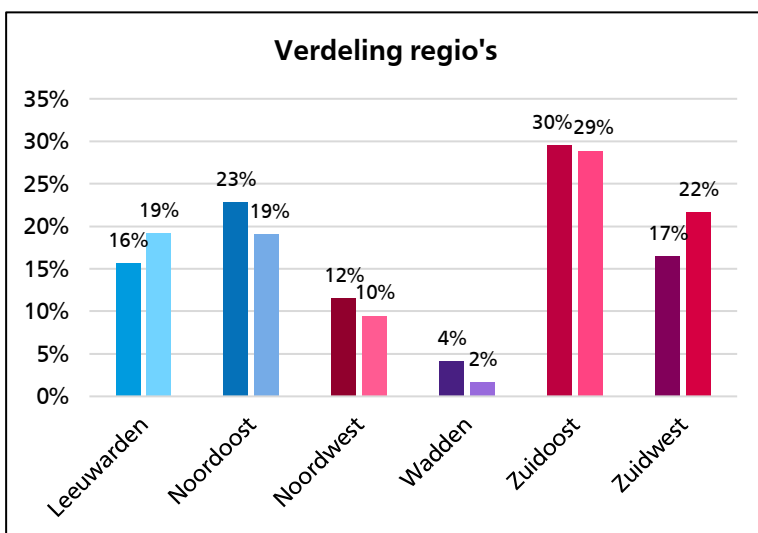
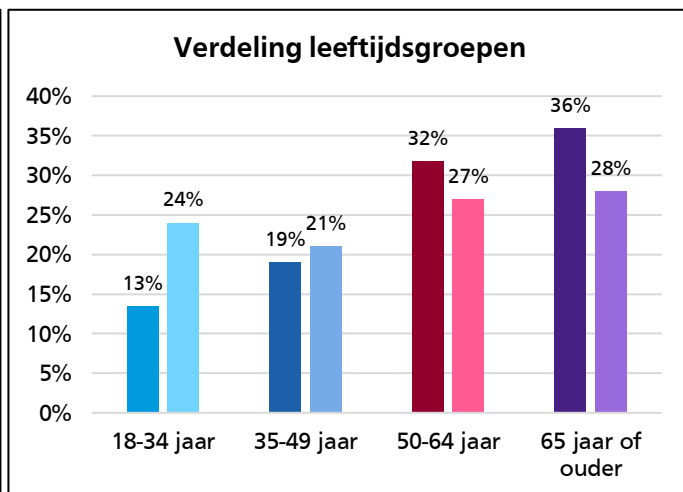
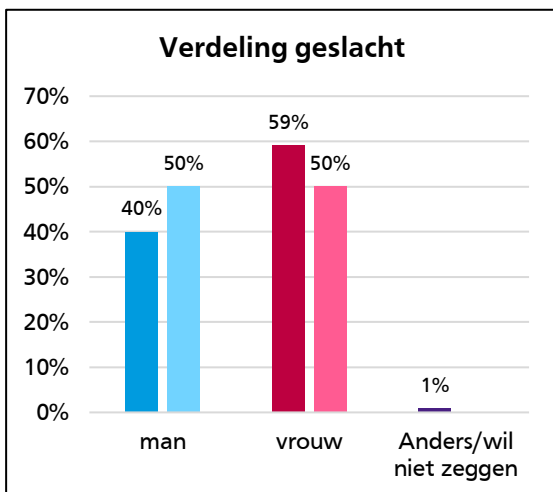
Bij opvallende verschillen is er een vergelijking gemaakt met het onderzoek van 2018. Belangrijk hierbij is wel om te beseffen dat dit het jaar was van LF2018. Dit zal effect hebben gehad op de uitkomsten van dat jaar en daarmee met de verschillen met deze meting, een 'normaal' jaar. Verder is er een flinke periode met COVID geweest. Een periode waarin veel (culturele) activiteiten geen doorgang konden vinden. Onbekend is in hoeverre dit nog effect heeft op de huidige samenleving waarin alles weer 'open' is. Tenslotte is er in het afgelopen jaar Arcadia geweest, waardoor er meer aanbod was van culturele activiteiten.

De analyse

Er is onderscheid gemaakt naar respondenten uit een stedelijke omgeving ("stad") en respondenten uit een landelijke omgeving ("platteland"). Hiertoe is per 4-posities postcodegebied bepaald of dit gebied tot het platteland of de stad gerekend moest worden. De grens lag hierbij op circa 10 kilometer naar het centrum van de dichtstbijzijnde stedelijke kern. Overweging hierbij is dat een afstand groter dan 10 kilometer voor cultuur bezoek en/of cultuurbeoefening een extra drempel kan zijn tot participatie. Tot 10 kilometer is met de fiets (zeker een elektrische fiets) de afstand nog goed te bereizen. Bij grotere afstand zal vaker de auto of het openbaar vervoer gebruikt moeten worden.

Als stedelijke kernen zijn hierbij de 6 cultuurkernen (Leeuwarden, Heerenveen, Sneek, Drachten, Dokkum en Franeker) beschouwd.

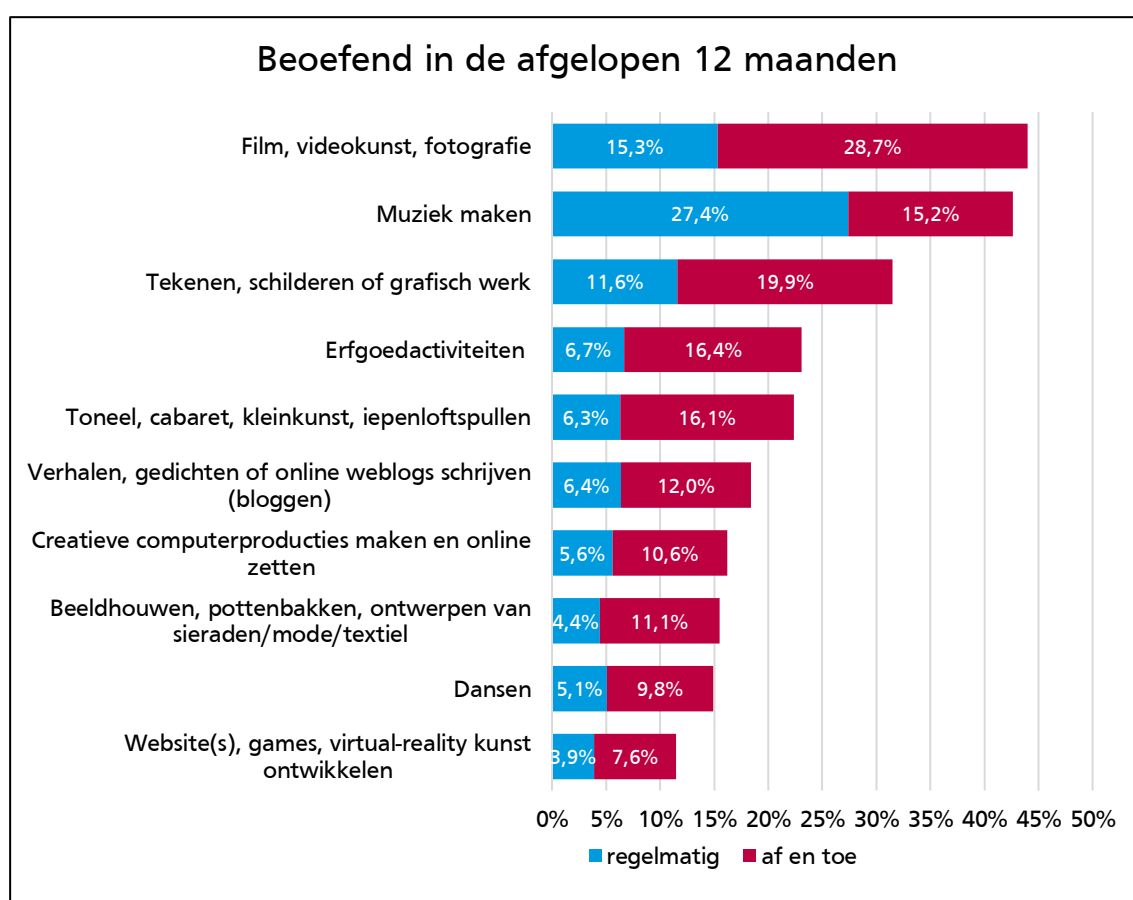
Achtergrondkenmerken respondenten

In de analyses is de variabele regio niet meegenomen, aangezien het aantal respondenten uit de regio 'Wadden' te klein was. Bij geslacht is de categorie 'anders/wil niet zeggen' niet meegenomen. Bij opleidingsniveau is de categorie 'onbekend' niet meegenomen. Voor alle figuren geldt dat steeds de linker kolom over de respons gaat en de rechter kolom over de populatie.

3 Beoefening culturele activiteiten

De respondent is gevraagd aan te geven welke culturele activiteiten hij of zij in de afgelopen 12 maanden in de vrije tijd heeft beoefend. Bij activiteiten die af en toe of niet zijn beoefend is gevraagd een reden te geven waarom dit niet vaker is gedaan. Indien een respondent heeft aangegeven een activiteit te hebben beoefend is gevraagd aan te geven waar deze voornamelijk beoefend is en in welk verband dit is gedaan.

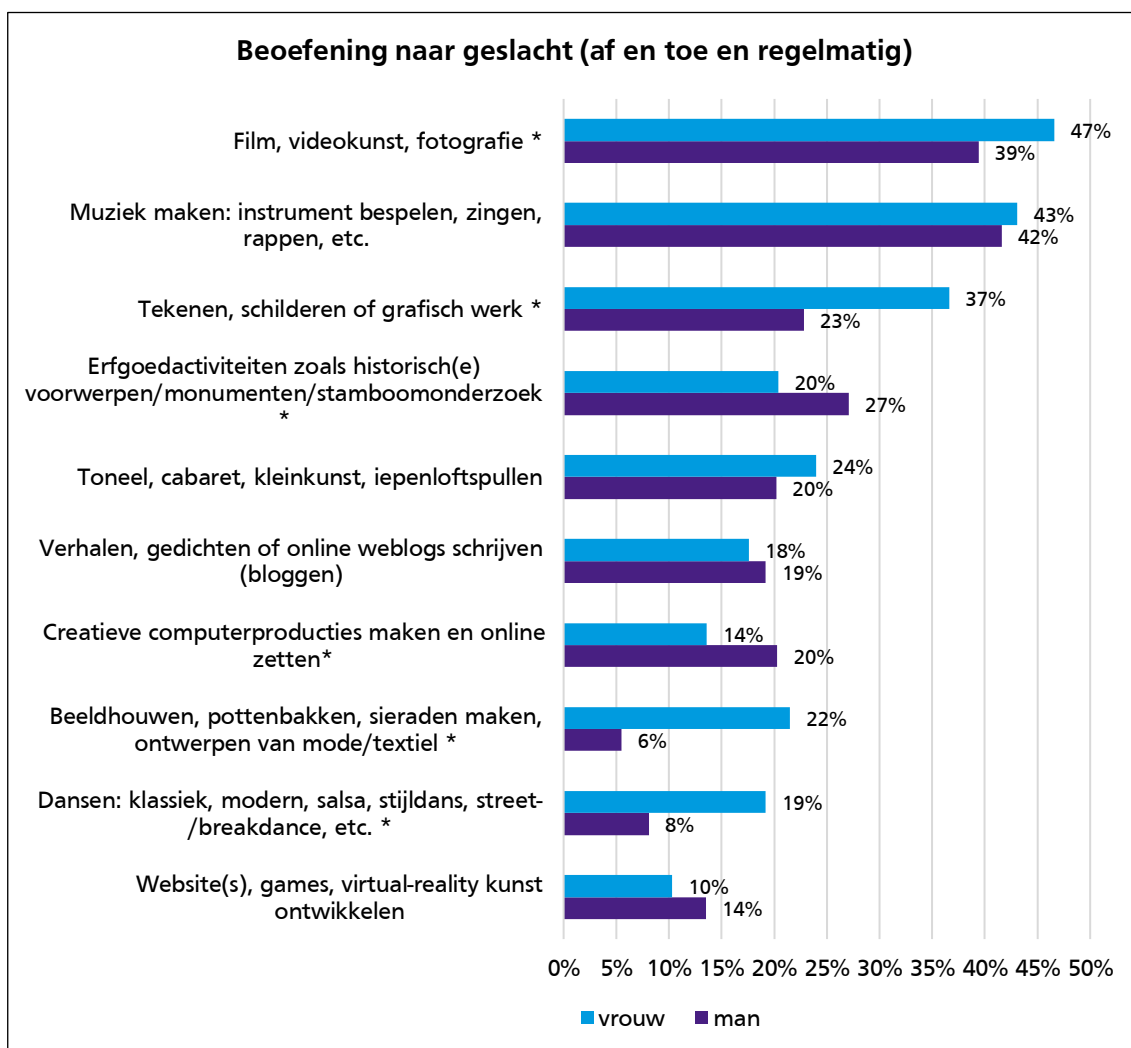

Uit bovenstaande grafiek komt een duidelijke top 2 naar voren, gevolgd door een goede derde. Film/videokunst/fotografie en muziek maken worden met afstand het meest beoefend. Hierbij dient opgemerkt dat de respondent vrij was in de interpretatie van beoefening van de activiteiten. Bij de interpretatie kan bij film en fotografie ook het maken van vakantiefoto's of foto's van familie/huisdieren enz. zijn meegenomen. Als we kijken naar het onderscheid tussen 'regelmatic' en 'af en toe' dan valt op dat muziek maken veel vaker regelmatig wordt beoefend dan film/videokunst/fotografie. Bij de categorie 'af en toe' is het beeld net andersom. Het

beoefenen van tekenen/schilderen/grafisch werk wordt door ruim 30 procent van de respondenten gedaan. De overige culturele activiteiten worden veel minder vaak beoefend.

In vergelijking tot 2018 worden in deze meting veel van de activiteiten door een wat hoger percentage respondenten beoefend. Dit geldt vooral voor muziek maken, tekenen/schilderen/grafisch werk, toneel/cabaret/kleinkunst/iepenloftspullen en verhalen/gedichten of online weblogs schrijven.

Beoefening naar geslacht

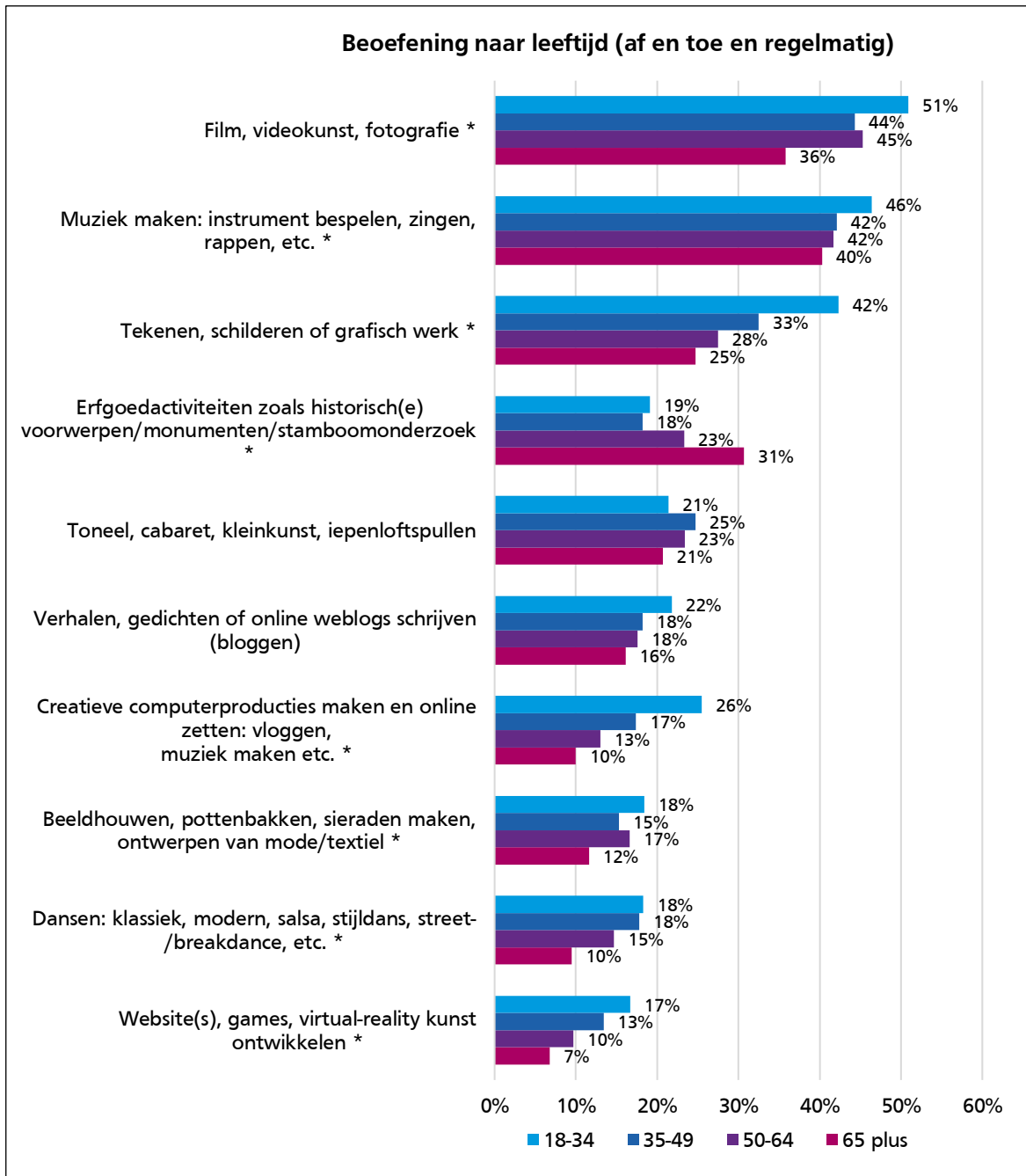

* Significant verschil

De verschillen tussen man en vrouw zijn op een aantal onderdelen significant. Vrouwen beoefenen significant vaker film/videokunst/fotografie, tekenen/schilderen/grafisch werk, beeldhouwen/pottenbakken/enz. en dansen. Mannen daarentegen houden zich relatief vaker bezig met erfgoedactiviteiten en het maken en online zetten van creatieve computerproducties.

In grote lijnen lijkt het erop dat de verschillen tussen man en vrouw in deze meting kleiner zijn dan in 2018 het geval was. Dit is met name het geval wanneer het gaat over muziek maken en erfgoedactiviteiten.

Beoefening naar leeftijd

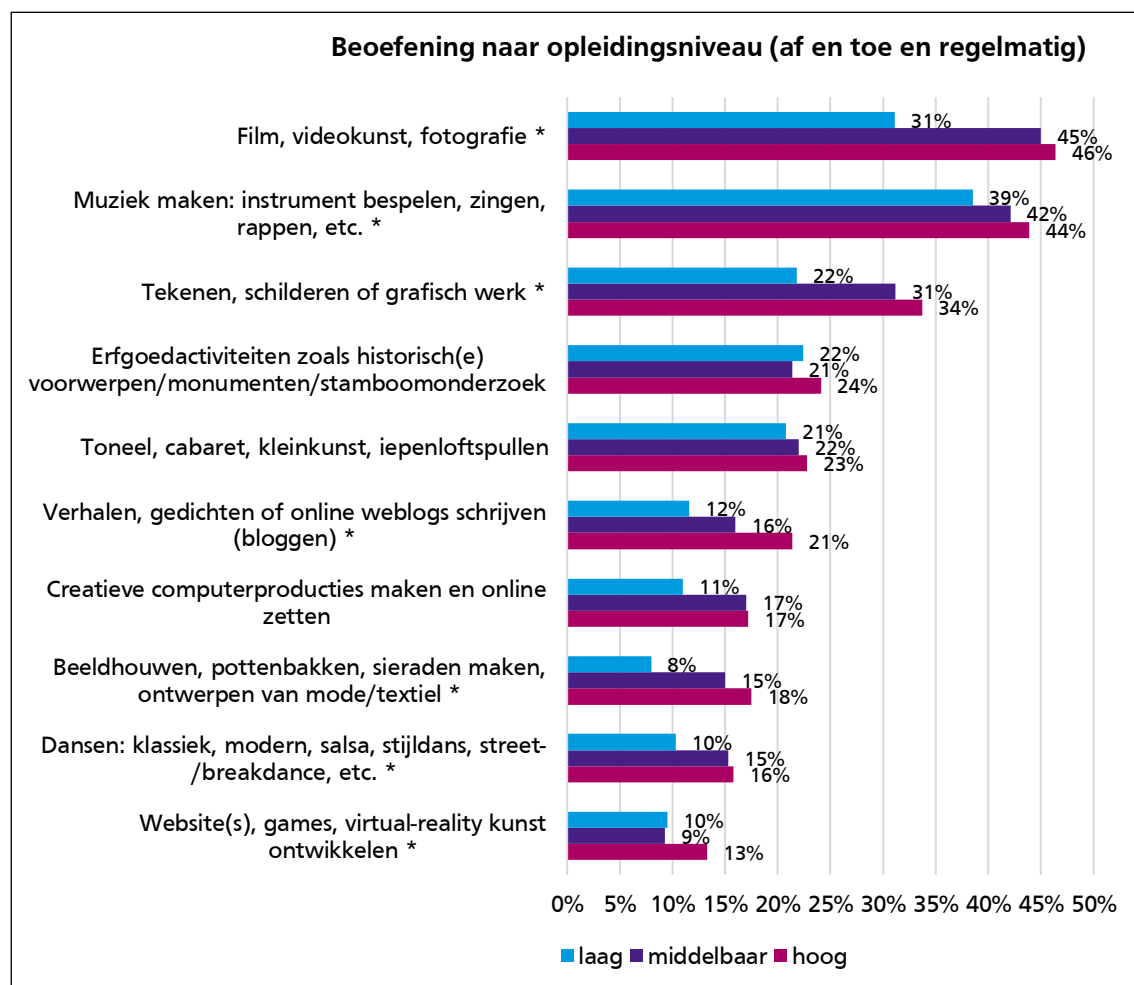

* Significant verschil

Bij de meeste culturele activiteiten zijn de verschillen in leeftijd significant. In grote lijnen is het beeld dat hoe ouder de respondent(groep) hoe lager het percentage dat de culturele activiteit beoefend. Erfgoedactiviteiten (hier is het beeld net andersom) en toneel/cabaret/kleinkunst/iepenloftspullen laten een ander beeld zien. Bij tekenen/schilderen/grafisch werk en creatieve computerproducties maken en online zetten is het verschil tussen de jongste categorie en de oudere leeftijdsgroepen het grootst.

Het algemene beeld van hoe ouder de leeftijd hoe minder men een culturele activiteit beoefend is in deze meting duidelijker aanwezig dan in de meting van 2018.

Beoefening naar opleidingsniveau

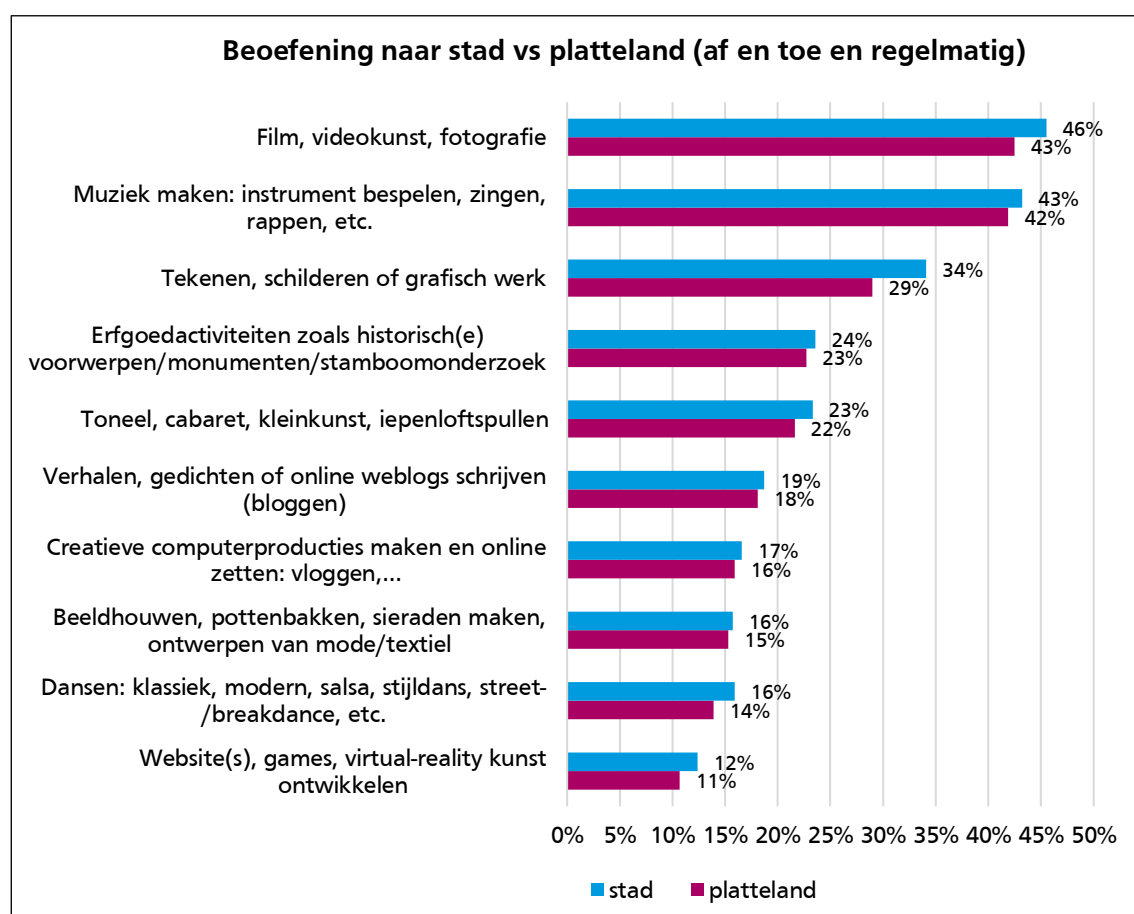

* Significant verschil

Hoger opgeleide respondenten geven in verhouding vaker aan een culturele activiteit te beoefenen dan lager opgeleide respondenten. Dit geldt voor alle activiteiten, echter bij een aantal activiteiten zijn de verschillen klein en niet significant. De grootste verschillen tussen percentages laag opgeleid en hoog opgeleid komen naar voren bij de categorieën film/videokunst/fotografie, tekenen/schilderen/grafisch werk en verhalen/gedichten/online weblogs schrijven. De verschillen tussen hoog en middelbaar opgeleid is vaak klein en vervolgens een groter verschil met de laag opgeleide respondenten.

Uit de vergelijking met 2018 komen geen opvallende verschillen naar voren.

Beoefening naar stad/platteland

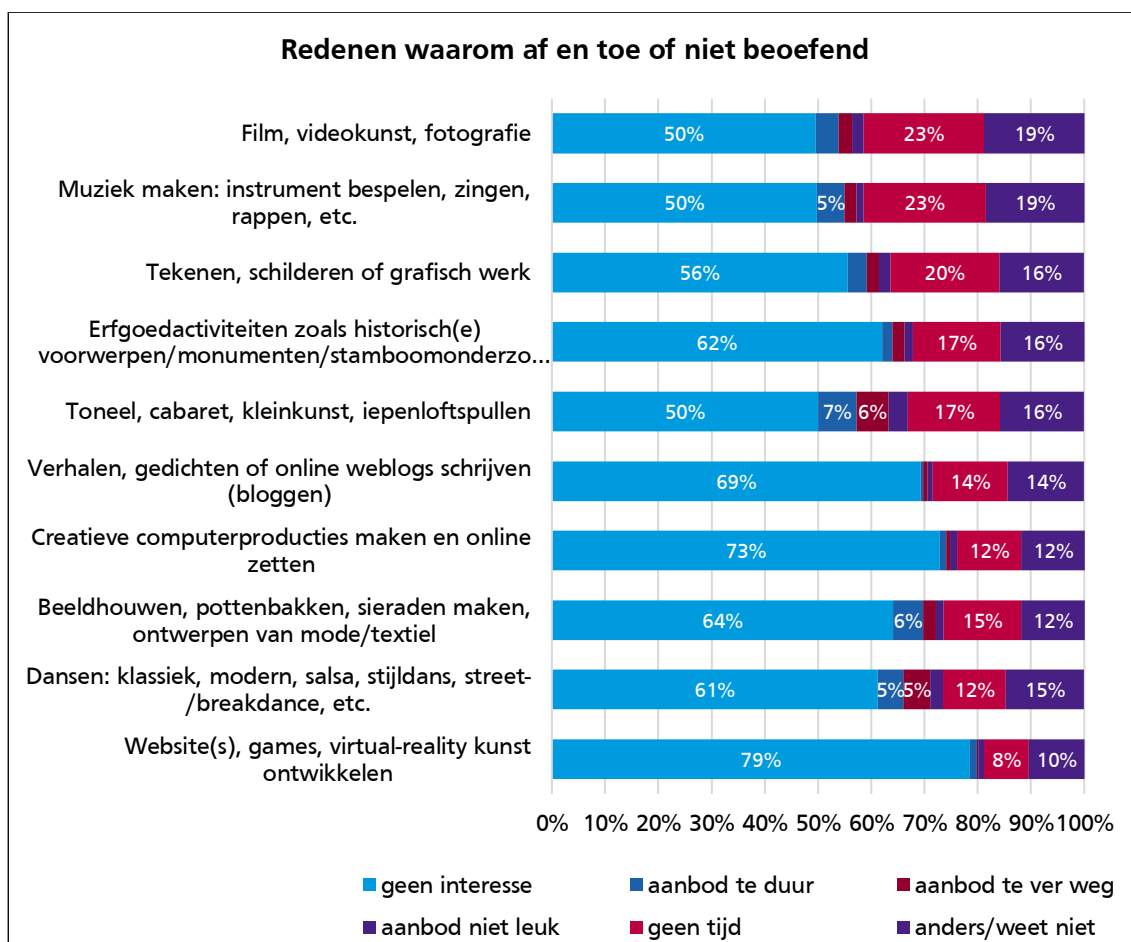
* Significant verschil

Voor geen van de culturele activiteiten is sprake van een significant verschil in beoefening tussen respondenten uit de stedelijke kernen en respondenten wonend op het platteland.

Dit was in 2018 ook al het geval.

Redenen af en toe of geen beoefening culturele activiteiten

Respondenten die hebben aangegeven een activiteit af en toe of niet te beoefenen is gevraagd wat hiervoor de voornaamste reden is.

Voor een aantal activiteiten (film/videokunst/fotografie, muziek maken, tekenen/schilderen/grafisch werk, toneel/cabaret/kleinkunst/iepenloftspullen) geeft ongeveer de helft van de respondenten aan geen interesse te hebben in de betreffende culturele activiteit. Bij de overige activiteiten ligt het percentage 'geen interesse' (ruim) hoger, met name wanneer het gaat om de digitale activiteiten. Op ruime afstand is 'geen tijd' daarnaast de meest genoemde reden (8-23%). Er is hier ook nog een behoorlijk grote groep die 'anders/weet niet' heeft ingevuld (10-19%). De overige antwoorden zijn slechts door een heel klein deel van de respondenten gegeven.

Het beeld lijkt erg op 2018 al lijkt het percentage 'geen interesse' in de huidige meting wat lager te liggen. De verschillen zijn echter niet al te groot.

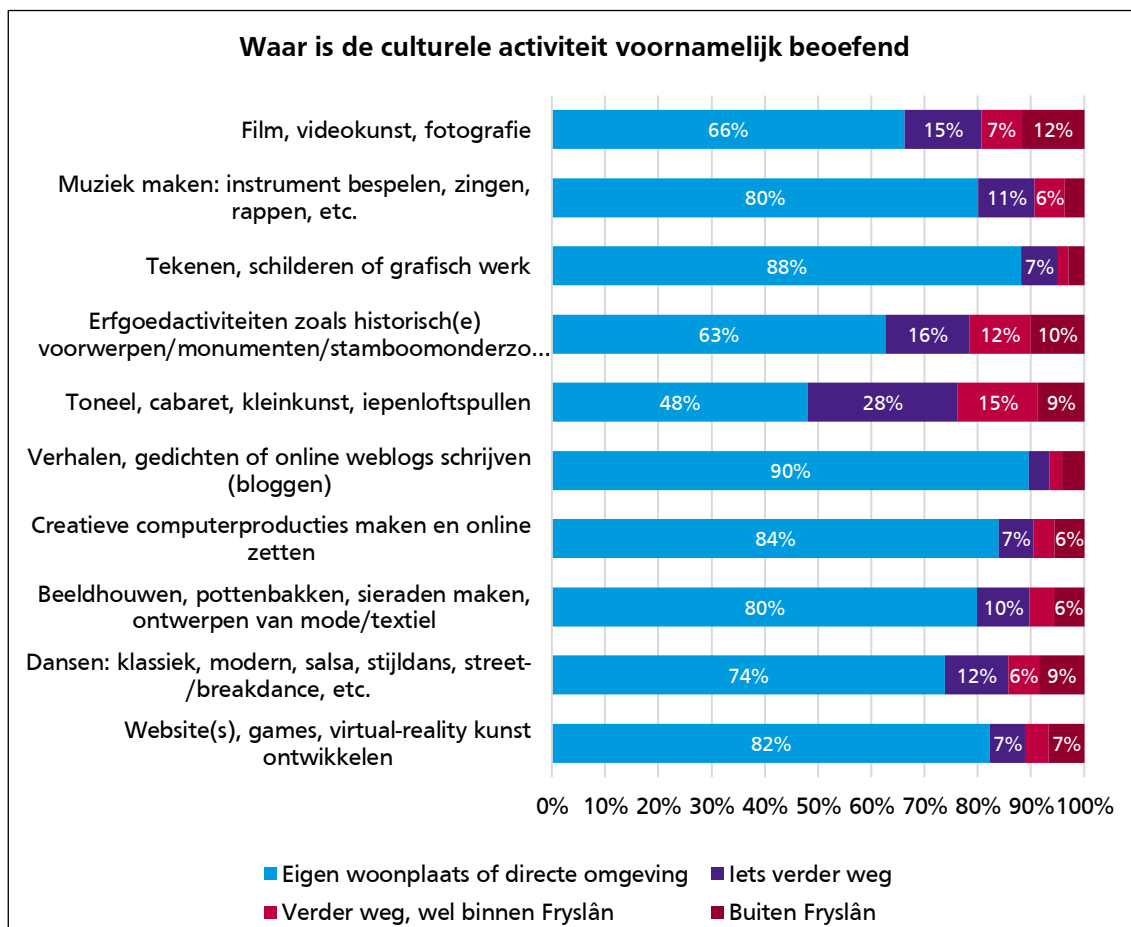
Deelgroepen

Mannen geven bij veel culturele activiteiten wat vaker dan vrouwen aan geen interesse in een activiteit te hebben en wat minder vaak is geen tijd een factor. Bij erfgoedactiviteiten, creatieve computerproducties en websites/games/enz. is het beeld net andersom.

Respondenten uit de stad geven wat vaker aan dat het aanbod te duur is (beeldhouwen, dansen en muziek) en mensen woonachtig op het platteland geven in wat grotere mate aan dat het aanbod te ver weg is (dansen en toneel).

Plaats beoefening culturele activiteit

Gevraagd is waar de culturele activiteiten met name worden beoefend.

Veel van de culturele activiteiten worden met name in de eigen woonplaats of directe omgeving beoefend. Uitzondering hierop is de activiteit 'toneel/cabaret/kleinkunst/iepenloftspullen'. Iets meer dan de helft van de respondenten beoefent deze activiteit buiten de eigen woonplaats/directe omgeving en ongeveer 1 op de 10 respondenten zelfs buiten Fryslân.

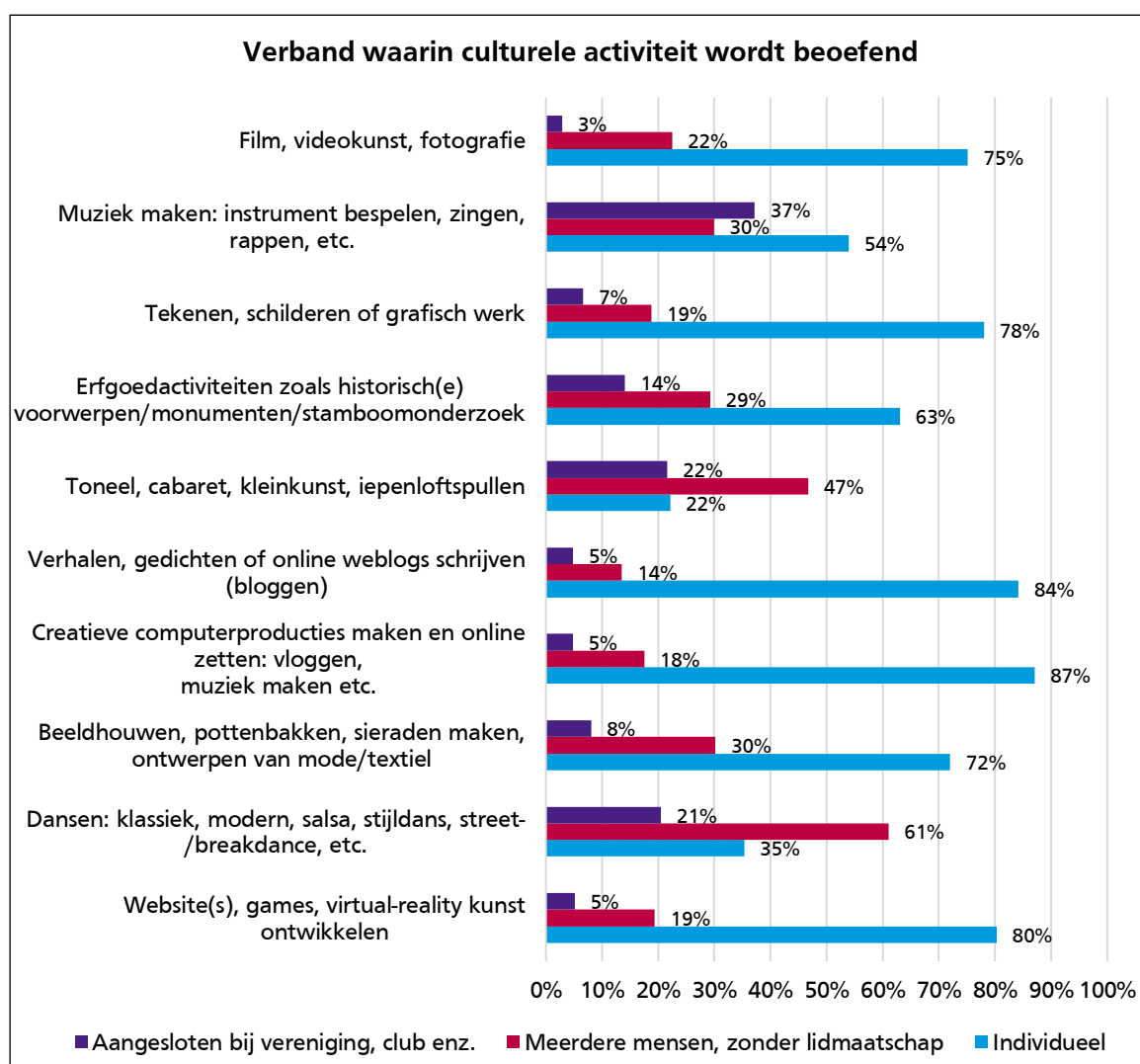
Deelgroepen

Dansen (78-60%) en muziek maken (82-76%) worden door vrouwen meer in de eigen woonplaats gedaan dan mannen.

Respondenten die op het platteland wonen dansen minder vaak in hun eigen woonplaats dan respondenten die woonachtig zijn in de stad (68-79%)

Verband beoefening culturele activiteit

Gevraagd is in welk verband de culturele activiteit beoefend wordt. Hierbij konden meerdere antwoorden worden gegeven. Hierin is de selectie gehanteerd dat respondenten hebben aangegeven de betreffende activiteit af en toe dan wel regelmatig te beoefenen.

Met uitzondering van podiumkunsten (toneel, cabaret, enz.) en dansen worden culturele activiteiten met name individueel beoefend. Muziek wordt in alle drie de verbanden redelijk vaak beoefend. Muzikale activiteiten, dansactiviteiten en podiumkunsten worden relatief vaak met meerdere mensen en in verenigingsverband beoefend.

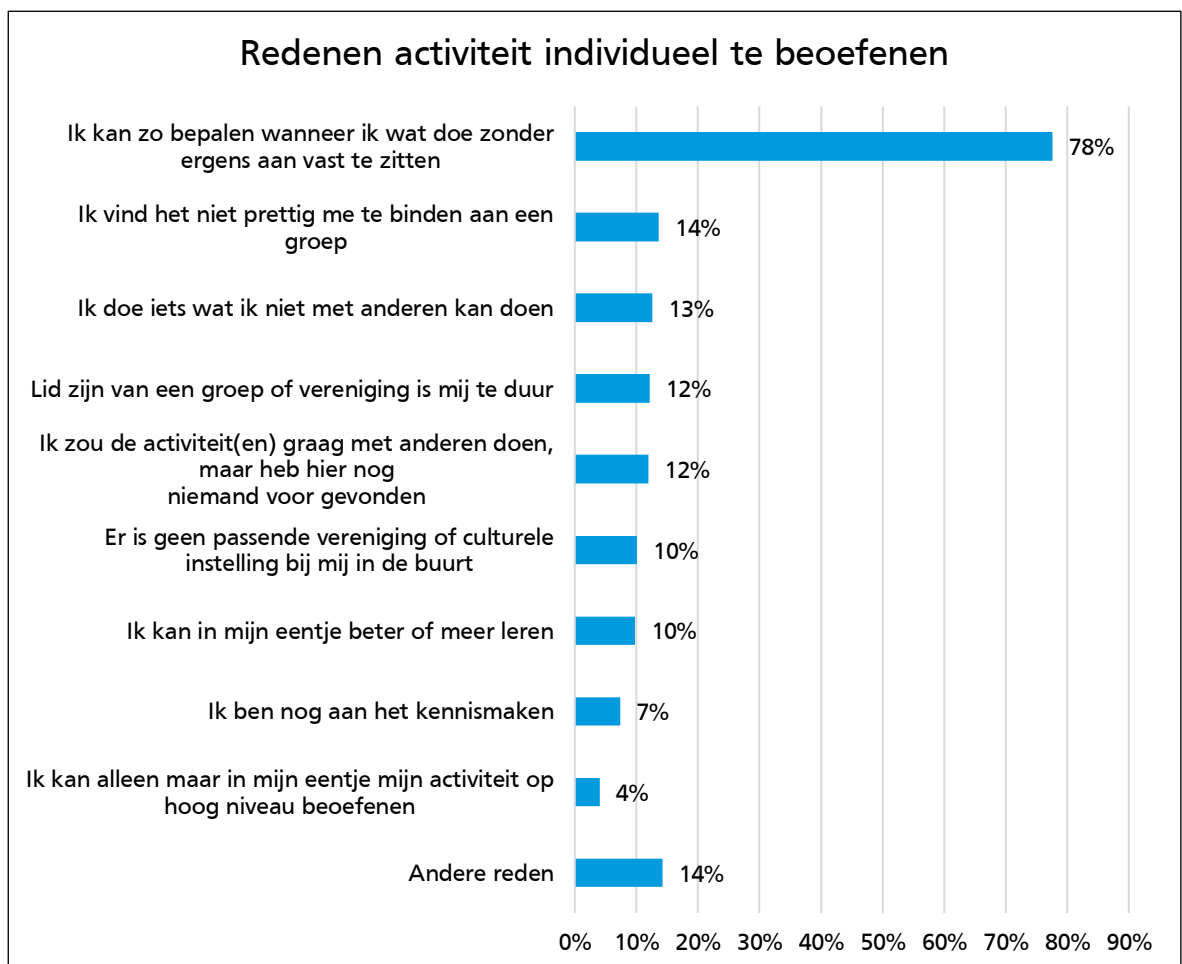
In vergelijking tot 2018 liggen vrijwel alle percentages wat hoger.

Deelgroepen

In verband met de steekproefomvang is het bij deze vraag statistisch niet verantwoord om analyses naar deelgroepen uit te voeren.

Redenen beoefenen in verband

Gevraagd is aan te geven welke reden(en) er zijn om een activiteit individueel, samen met anderen of in georganiseerd verband te beoefenen. Hiervoor konden maximaal drie redenen worden gegeven.

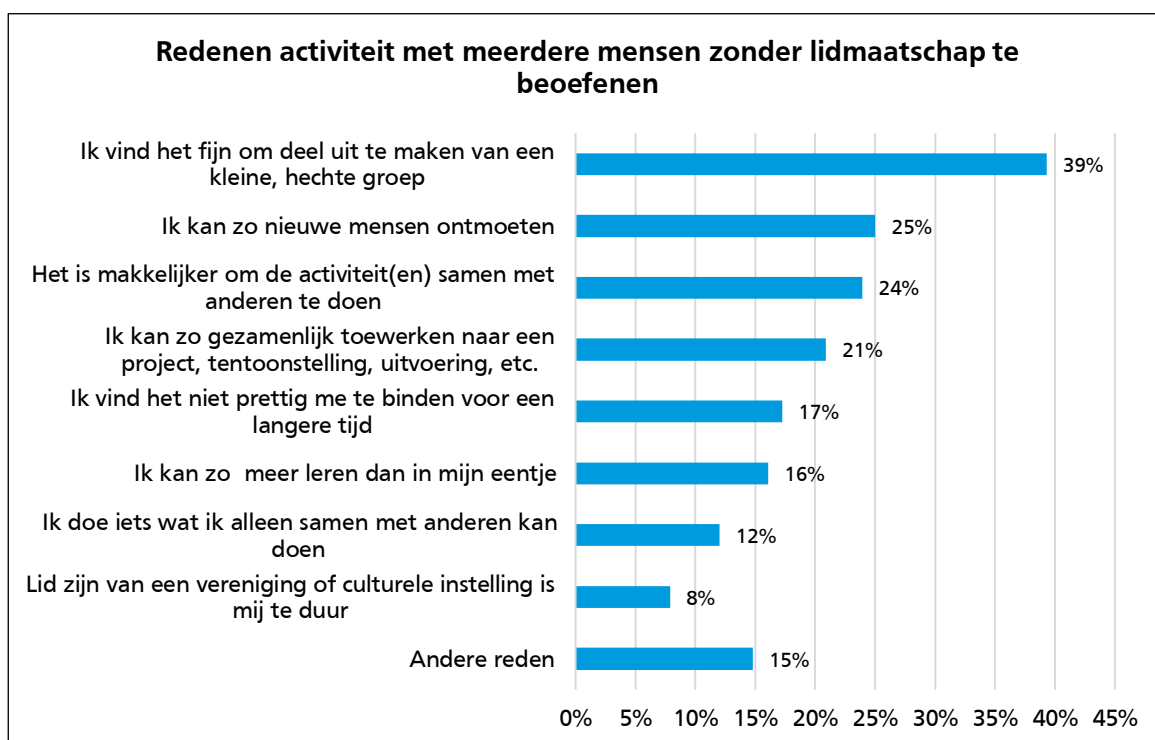

Voor bijna 80% van de respondenten die een activiteit individueel beoefenen is het zelf kunnen bepalen wanneer ze iets doen zonder ergens aan vast te zitten een reden de activiteit individueel te beoefenen. De andere redenen worden door een veel kleiner percentage respondenten benoemd, zoals in bovenstaand figuur naar voren komt.

Deelgroepen

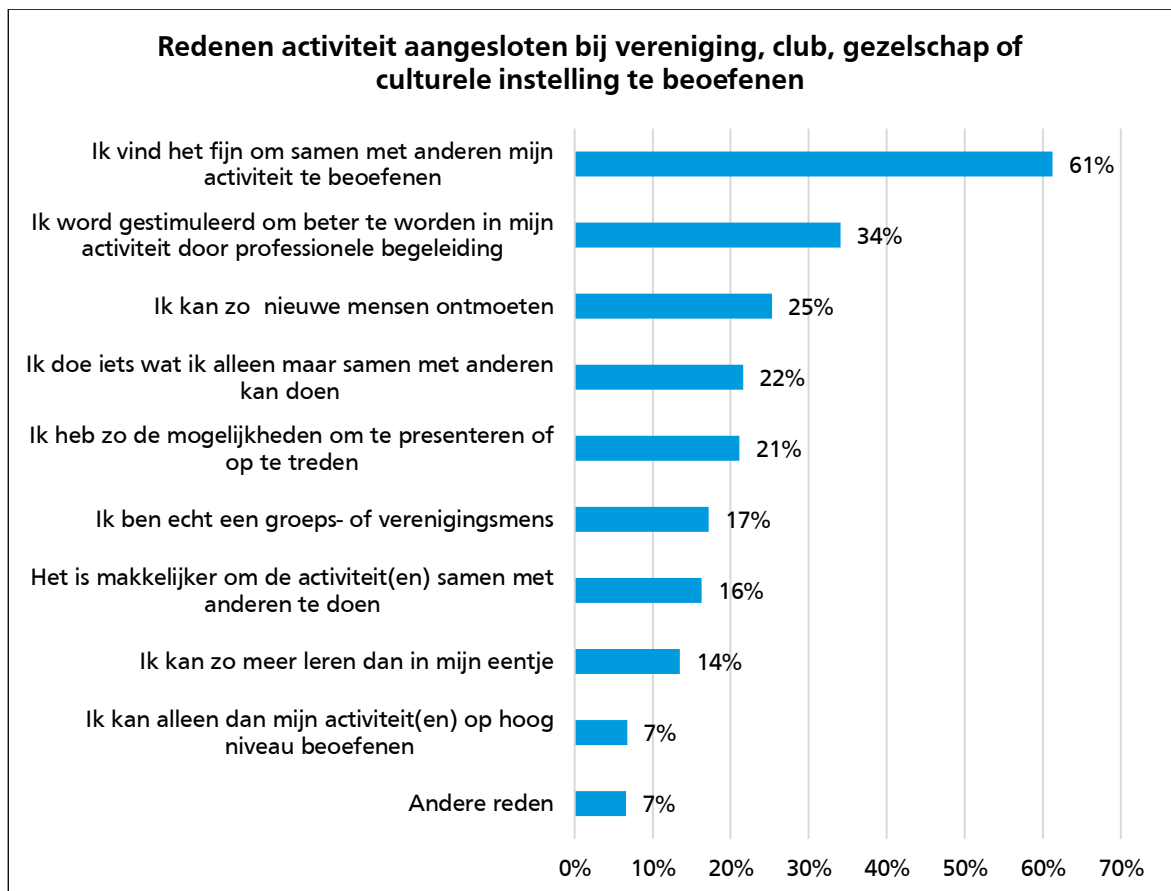
De aantallen waren te klein om verantwoorde analyses naar achtergrondkenmerken uit te voeren.

Het beeld in bovenstaande figuur komt overeen met het beeld dat uit het onderzoek in 2018 is gehouden.

Respondenten die aangeven een culturele activiteit met anderen buiten een lidmaatschap of verenigingsverband te beoefenen geven aan het fijn te vinden onderdeel uit te maken van een kleine hechte groep (39%). Het kunnen ontmoeten van nieuwe mensen wordt door 25% als reden genoemd. Naast genoemde sociale aspecten heeft het gezamenlijk beoefenen ook vaak een praktische reden. Volgens 24% van de beoefenaars met meerdere mensen is het makkelijker de activiteit samen met anderen te doen en 12% geeft aan dat de activiteit alleen mogelijk is samen met anderen. Ongeveer een op de vijf respondenten geeft aan dat ze in deze vorm gezamenlijk kunnen toewerken naar een tentoonstelling, uitvoering enz. Het niet prettig vinden zich voor langere tijd te binden is voor 17% een reden en een ongeveer zelfde percentage geeft aan in groepsverband meer te kunnen leren dan alleen. De prijs van een lidmaatschap van een vereniging of instelling is voor 8% een reden activiteiten zonder lidmaatschap te beoefenen.

Het beeld komt in grote lijnen overeen met het onderzoek uit 2018.

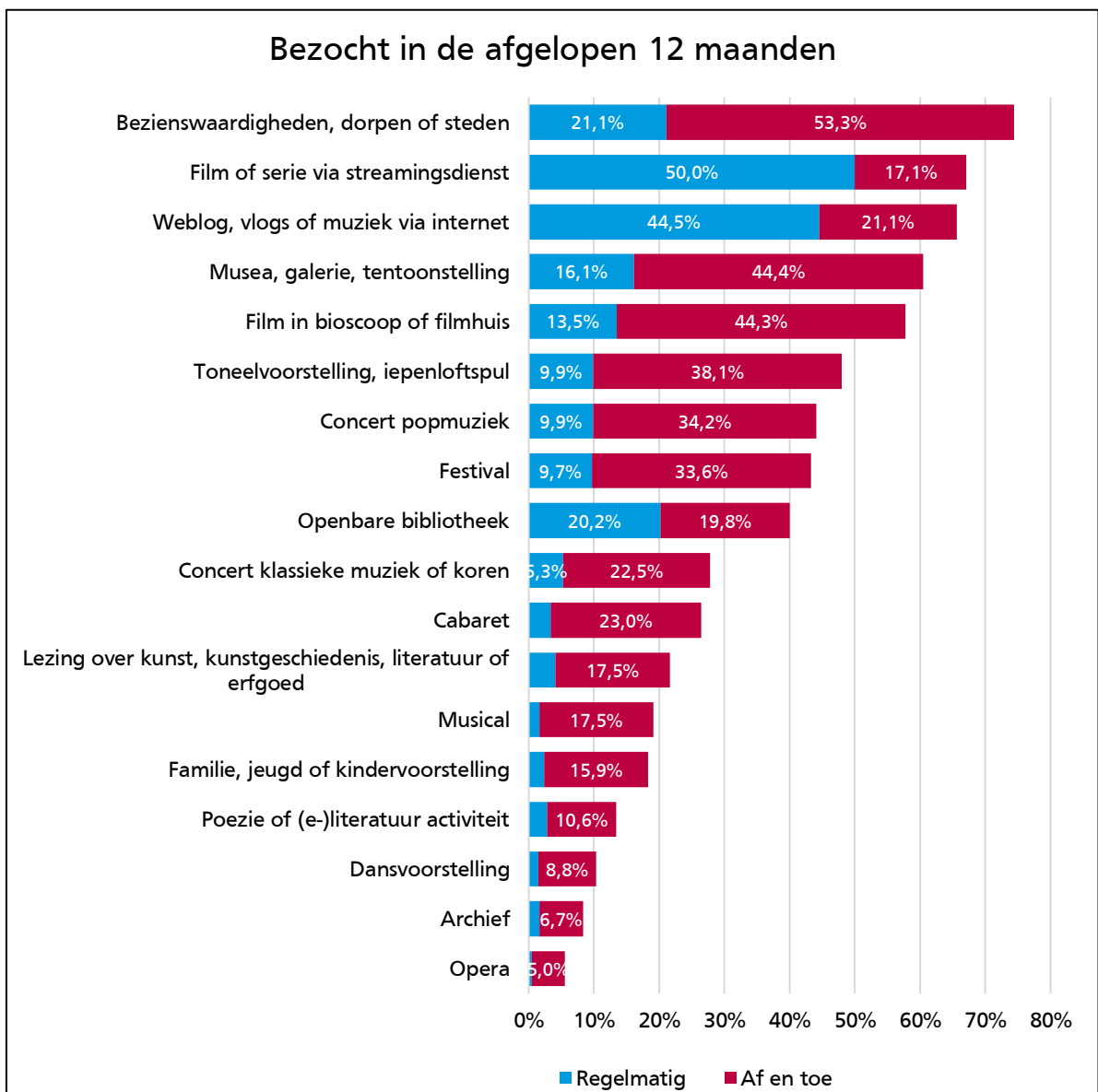

De voornaamste reden voor respondenten die een activiteit beoefenen aangesloten bij een vereniging, club, gezelschap of instelling is dat men het fijn vindt de activiteit samen met anderen te beoefenen (61%). Het kunnen ontmoeten van nieuwe mensen (25%) en zelfbeoordeling als een echt groeps- of verenigingsmens (17%) zijn ook genoemde sociale redenen. Het gestimuleerd worden om beter in de activiteit te worden door professionele begeleiding is voor 34% een reden om aangesloten te zijn. Bijna een kwart van de respondenten geeft aan iets te doen wat hij of zij alleen met anderen kan doen. De mogelijkheid om te presenteren en op te treden is voor 21% een genoemde reden aangesloten te zijn bij een vereniging, club, gezelschap of instelling. Er is een heel kleine groep (7%) die aangeeft alleen in clubverband de activiteit op een hoog niveau te kunnen beoefenen.

De percentages in deze meting liggen over het algemeen wat lager dan in 2018 het geval was. Met name wanneer het gaat over het worden gestimuleerd om beter te worden, nieuwe mensen kunnen ontmoeten en dat respondenten iets doen wat alleen met anderen kan. Hier vermelden we nogmaals dat de vergelijking tussen beide meetjaren in het licht van o.a. COVID gezien moet worden en voorzichtig geïnterpreteerd moet worden.

4 Bezoeken culturele plekken en activiteiten

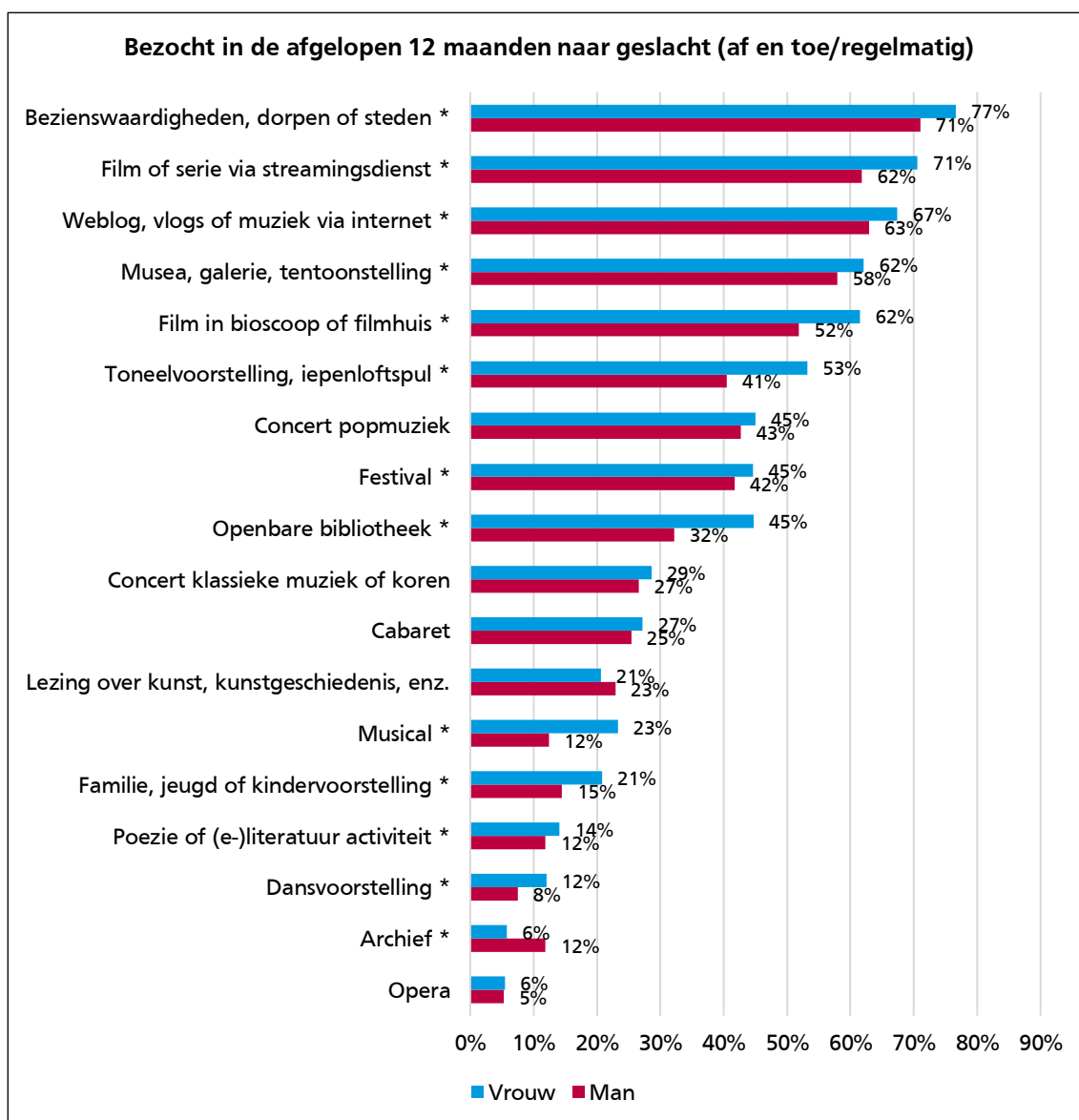
Gevraagd is aan te geven welke culturele activiteiten en/of plekken in de afgelopen 12 maanden zijn bijgewoond, bekeken of bezocht. Uit een lijst van 18 activiteiten/plekken is gevraagd of deze bezocht zijn en met welke frequentie. Bij activiteiten/plekken die niet regelmatig, maar af en toe of niet zijn bezocht is gevraagd hiervoor een reden te geven. Voor de bezochte activiteiten/plekken is gevraagd aan te geven waar deze bezocht zijn en indien van toepassing waarom deze bezocht zijn buiten de eigen woonomgeving.

Driekwart van de respondenten geeft aan de afgelopen 12 maanden een bezienswaardigheid te hebben bezocht/bekeken. Ruim 20% doet dit zelfs regelmatig. Naast bezienswaardigheden zijn ook streamingsdiensten, online platforms, musea en bioscopen/filmhuizen door meer dan de helft van de respondenten af en toe of vaker bezocht. Online platforms en streamingdiensten worden door (bijna) de helft van de respondenten regelmatig bezocht. Dit percentage ligt bij de andere culturele activiteiten een stuk lager. Voor de andere culturele activiteiten en plekken geldt dat wanneer deze bezocht worden, dit over het algemeen af en toe is geweest met uitzondering van de openbare bibliotheek. Bij deze activiteit ligt het percentage 'regelmatig' en 'af en toe' ongeveer gelijk. Het minst bezocht wordt een archief en een opera. Minder dan 10% van de respondenten heeft de afgelopen 12 maanden deze activiteiten bezocht.

In vergelijking tot 2018 is de rangorde wat veranderd. Nu staat de streamingsdienst en de online diensten op plaatsen 2 en 3. Dat was in de vorige meting nog 4 en 5. Ook in percentages is het gebruik van deze diensten in de afgelopen jaren gegroeid. Online diensten is van 59 naar 66% gegaan en streamingsdiensten van 51 naar 67%.

Bezoekt naar geslacht

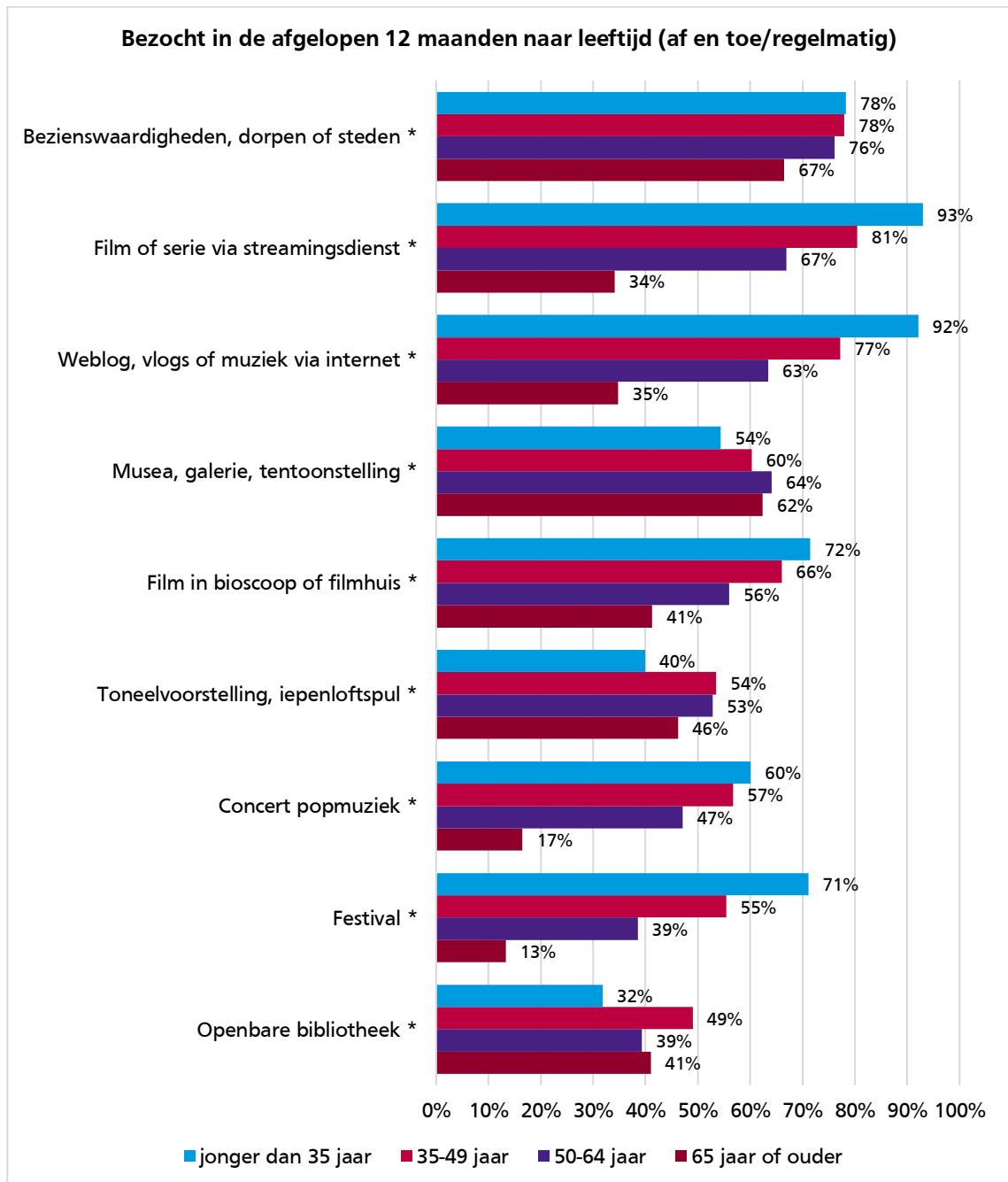

* Significant verschil

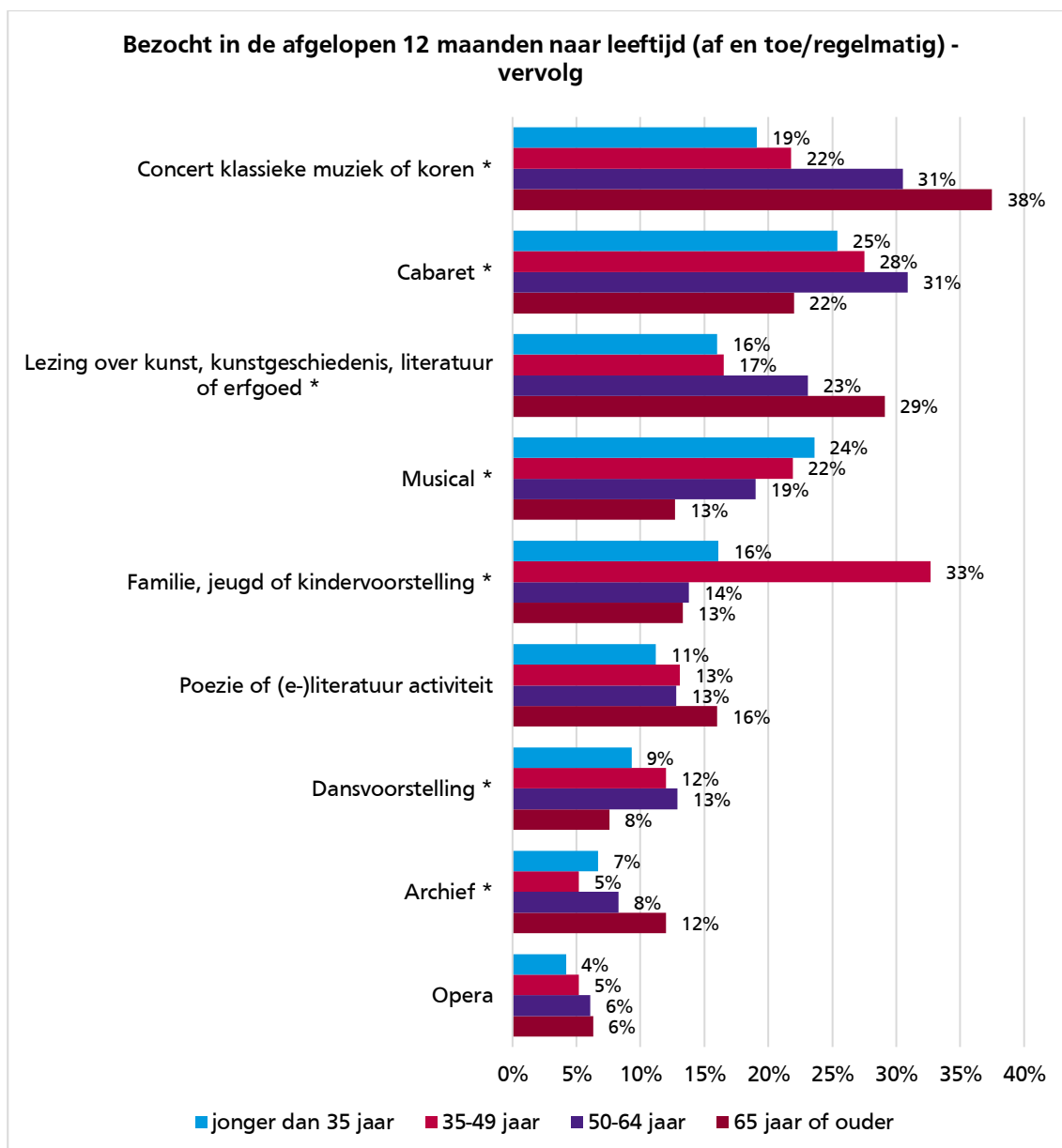
Alleen bij archief geven mannen vaker dan vrouwen aan deze te bezoeken. Bij concert popmuziek, concert klassieke muziek of koren, cabaret, lezingen over kunst ed. en opera is er geen significant verschil tussen vrouwen en mannen. Alle andere soorten activiteiten worden vaker door vrouwen bezocht dan mannen. Met name bij het bezoeken van musical, toneelvoorstellingen en de bibliotheken is het verschil relatief groot.

Het verschil tussen mannen en vrouwen was in 2018 over het algemeen wat groter, met name wanneer het gaat over het bezoeken van de openbare bibliotheek.

Bezoekt naar leeftijd

* Significant verschil

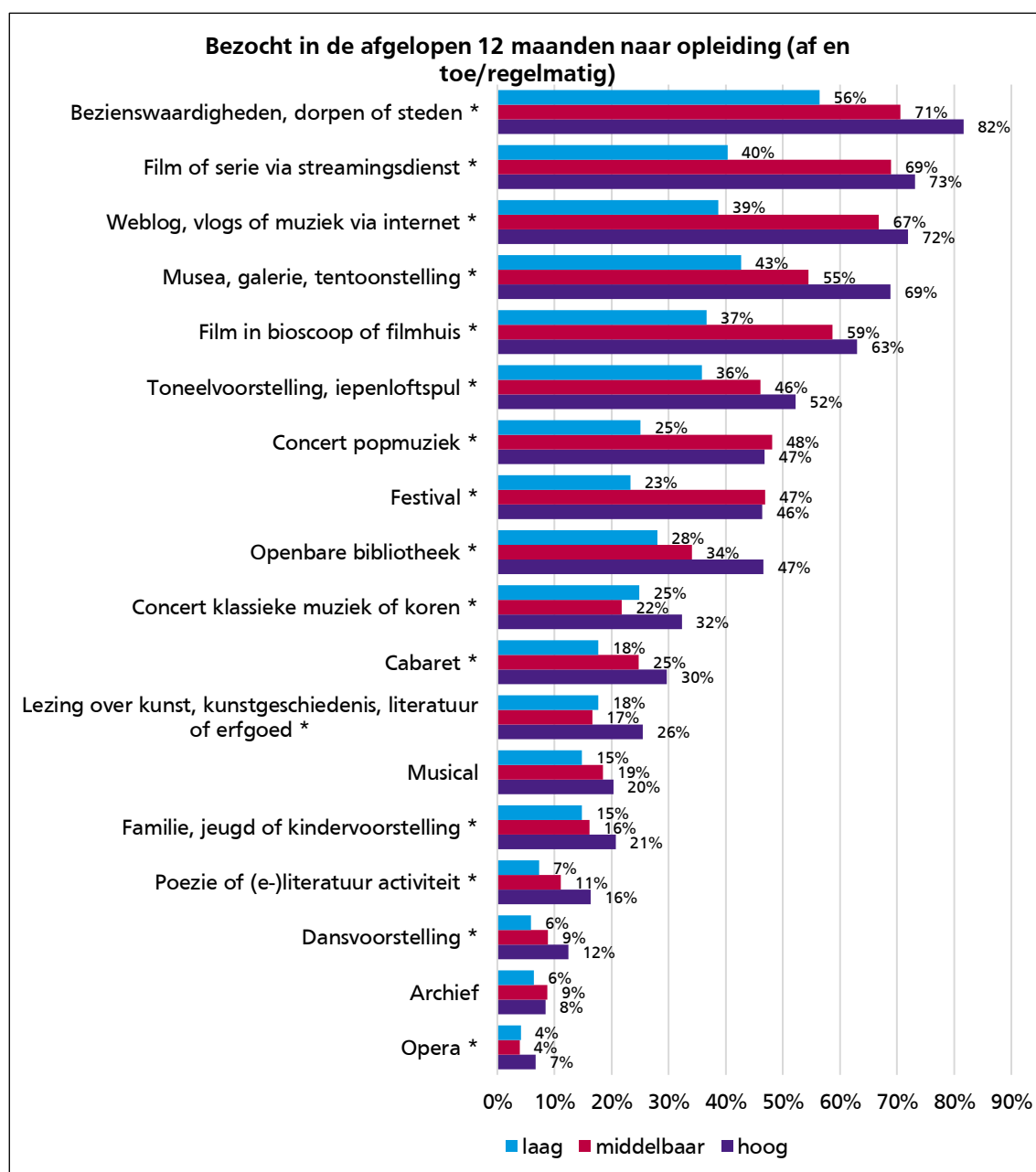

* Significant verschil

Op het bezoek van opera na, is het verschil in leeftijd bij alle culturele activiteiten significant. Er is een aantal activiteiten waarbij het bezoek duidelijk toeneemt naarmate de respondent jonger is. Hierbij gaat het om het gebruik van streamingdiensten, internet, film in bioscoop/filmhuis en het bezoeken van een popconcert of festival. Andersom komt het ook voor dat activiteiten juist door de oudere respondent vaker worden bezocht dan de jongere respondenten. Dit is het geval bij een concert klassieke muziek/koren en lezing over kunst e.d. en in mindere mate bij het bezoeken van musea, poëzie-activiteiten en archief. Het bezoeken van een familie, jeugd of kindervoorstelling gebeurt het meest in de leeftijdsgroep 35-49 jaar.

Ten opzichte van de vorige meting valt op dat er in deze meting niet of amper sprake meer is dat bezienswaardigheden en musea in grotere mate door de oudere respondent wordt bezocht. Sterker nog: bezienswaardigheden worden het minst bezocht door de oudste responsgroep.

Bezoekt naar opleidingsniveau

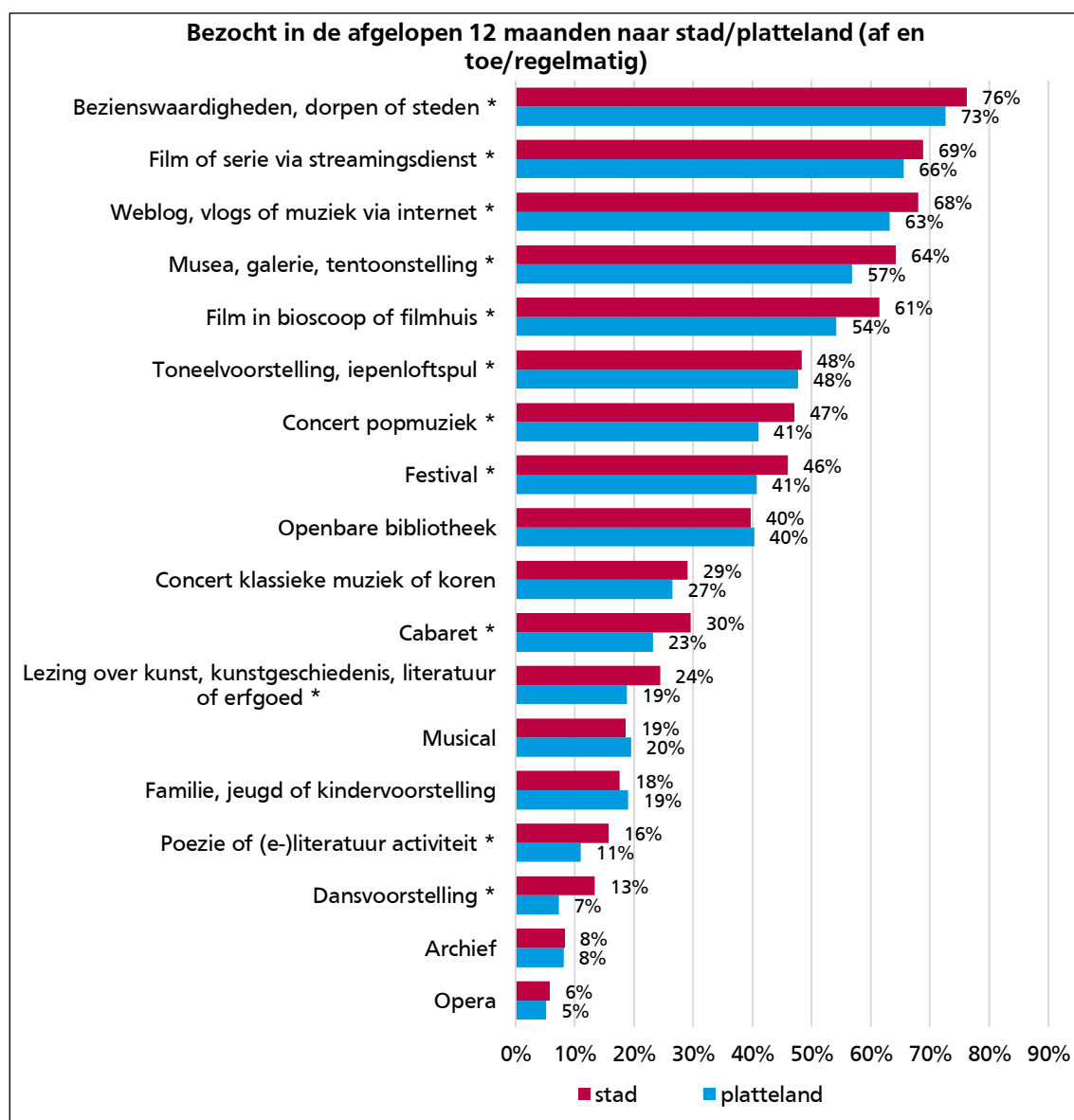

* Significant verschil

Bovenstaande figuur laat zien dat bij alle culturele activiteiten (behalve musical en archief) geldt dat hoe hoger de opleiding, hoe vaker een bezoek wordt gebracht. Bij veel activiteiten is er met name een verschil tussen een lage opleiding aan de ene kant en middelbaar/hoog aan de andere kant. Dit geldt vooral voor de activiteiten in de bovenste helft van het figuur.

In grote lijnen is het beeld vergelijkbaar met de vorige meting.

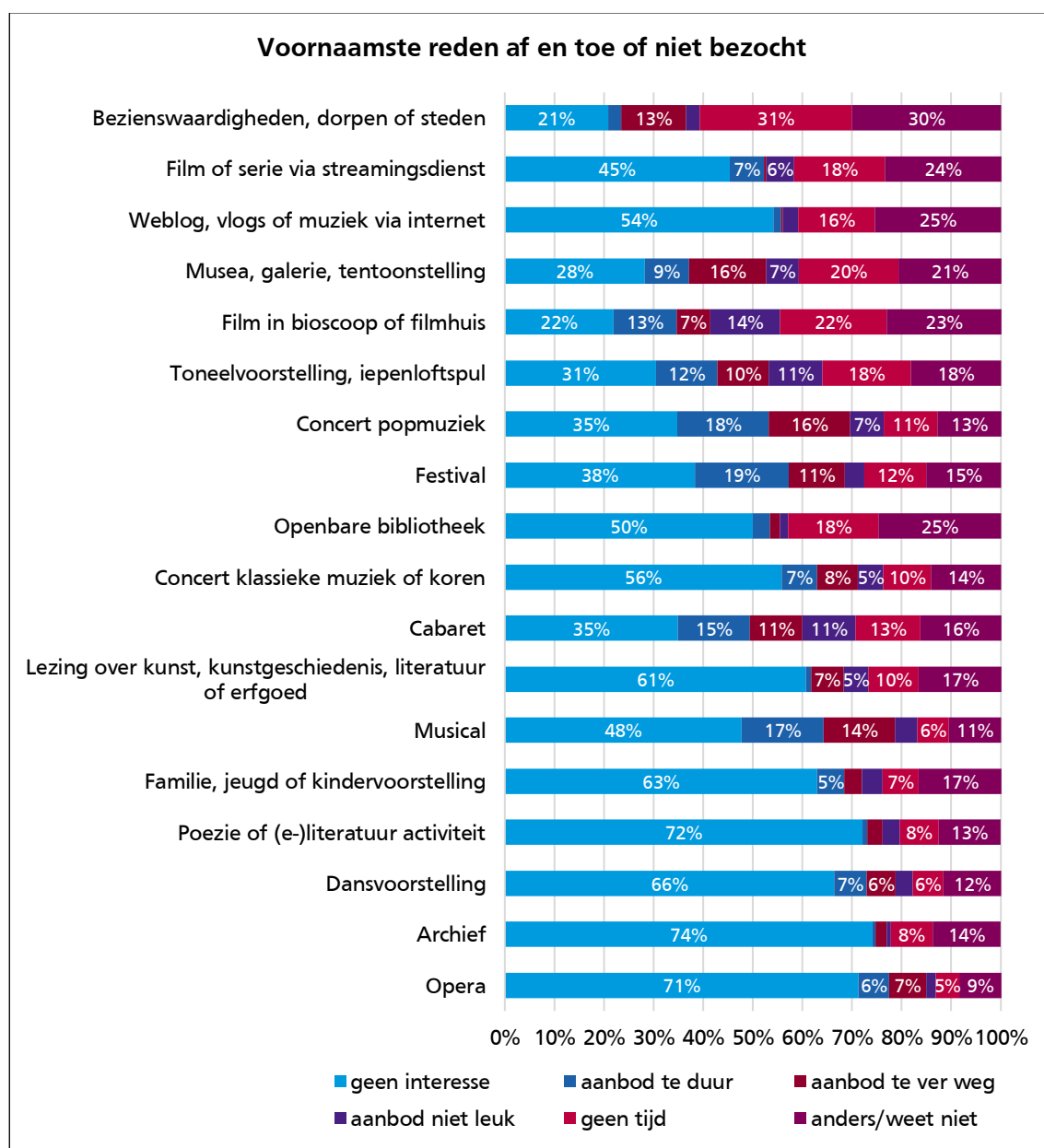
Bezoekt naar stad en platteland

* Significant verschil

Alhoewel de procentuele verschillen in het onderscheid naar stad en platteland een stuk kleiner zijn dan bij de analyses naar de andere achtergrondkenmerken, zijn de verschillen bij veel activiteiten wel significant. Deze culturele activiteiten worden vaker bezocht door respondenten woonachtig in de stad dan door respondenten die op het platteland wonen.

Redenen af en toe of geen culturele activiteiten/plekken bezocht

Respondenten die aangeven een culturele plek of activiteit niet of slechts af en toe te bezoeken is gevraagd aan te geven wat hiervoor de voornaamste reden is. Het aandeel respondenten dat aangeeft geen interesse te hebben verschilt sterk per activiteit. Het varieert van 21% bij bezienswaardigheden tot 74% bij archief. Na 'geen interesse' is 'geen tijd' de meest genoemde reden waarom een plek of activiteit niet of af en toe is bezocht. Het hebben van geen tijd wordt het meeste genoemd bij bezienswaardigheden. Dat het aanbod te duur is, is vooral bij festivals (19%), concert popmuziek (18%) en musicals (17%) een reden om niet of slechts sporadisch te gaan. Dat het aanbod te ver weg is, is bij de meeste activiteiten geen veel genoemde reden. Het wordt bij musea en concerten popmuziek nog wel door 16% genoemd. Er is nog een behoorlijke groep die een andere reden heeft of het niet weet waarom ze niet of slechts af en toe een activiteit of plaats bezoeken.

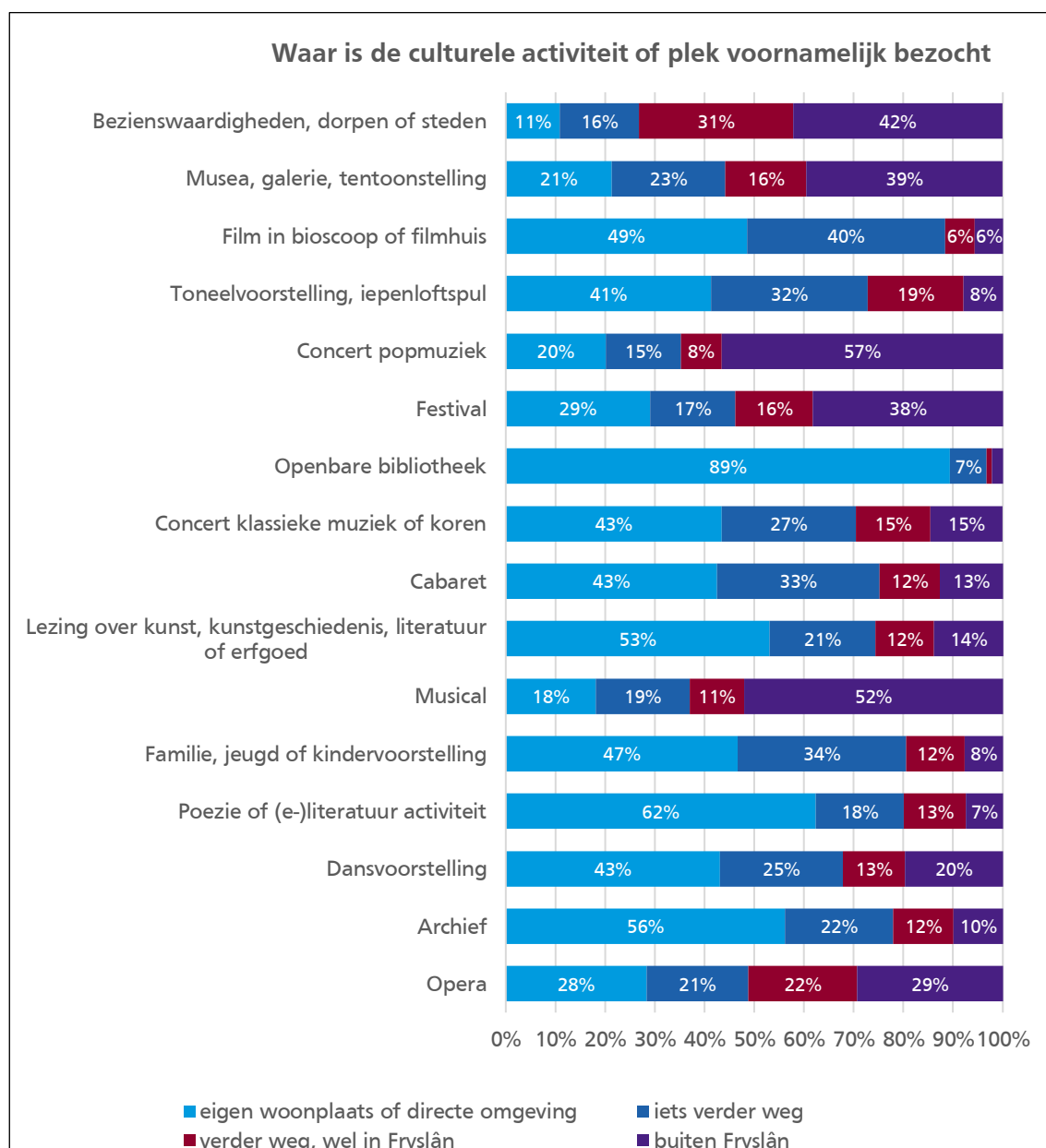
Het beeld dat hier geschetst is, verschilt niet veel van het beeld uit 2018.

Deelgroepen

Mannen geven vaker aan dat ze geen interesse hebben, dat ze daarom geen culturele activiteit bezoeken. Vrouwen geven vaker aan dat ze een activiteit te duur vinden. Deze tendens zien we met name terug bij toneel, dans, concert popmuziek en musical.

Respondenten woonachtig op het platteland geven vaker aan (logischerwijs) als reden om niet te gaan, dat het aanbod te ver weg is dan mensen die in de stad wonen. Dat is met name het geval wanneer het gaat om toneel, cabaret en bioscoop. Respondenten die in de stad wonen geven wat vaker aan dat sommige culturele activiteiten te duur zijn in verhouding tot mensen die op het platteland wonen.

Plaats bezochte culturele activiteiten/plekken

Gevraagd is aan te geven waar de culturele plek of activiteit voornamelijk wordt bezocht. Vanzelfsprekend heeft dit een direct verband met het aanbod van de betreffende plek/activiteit. Verder is er in veel woonplaatsen een (vestiging van een) bibliotheek aanwezig zodat die ook vaak in de eigen woonplaats wordt bezocht. Voor het bezoeken van een musical, popconcert en bezienswaardigheid wordt door een groot deel van de respondenten een plek buiten Fryslân bezocht. Ook voor musea, festivals en opera's wordt verder gereisd.

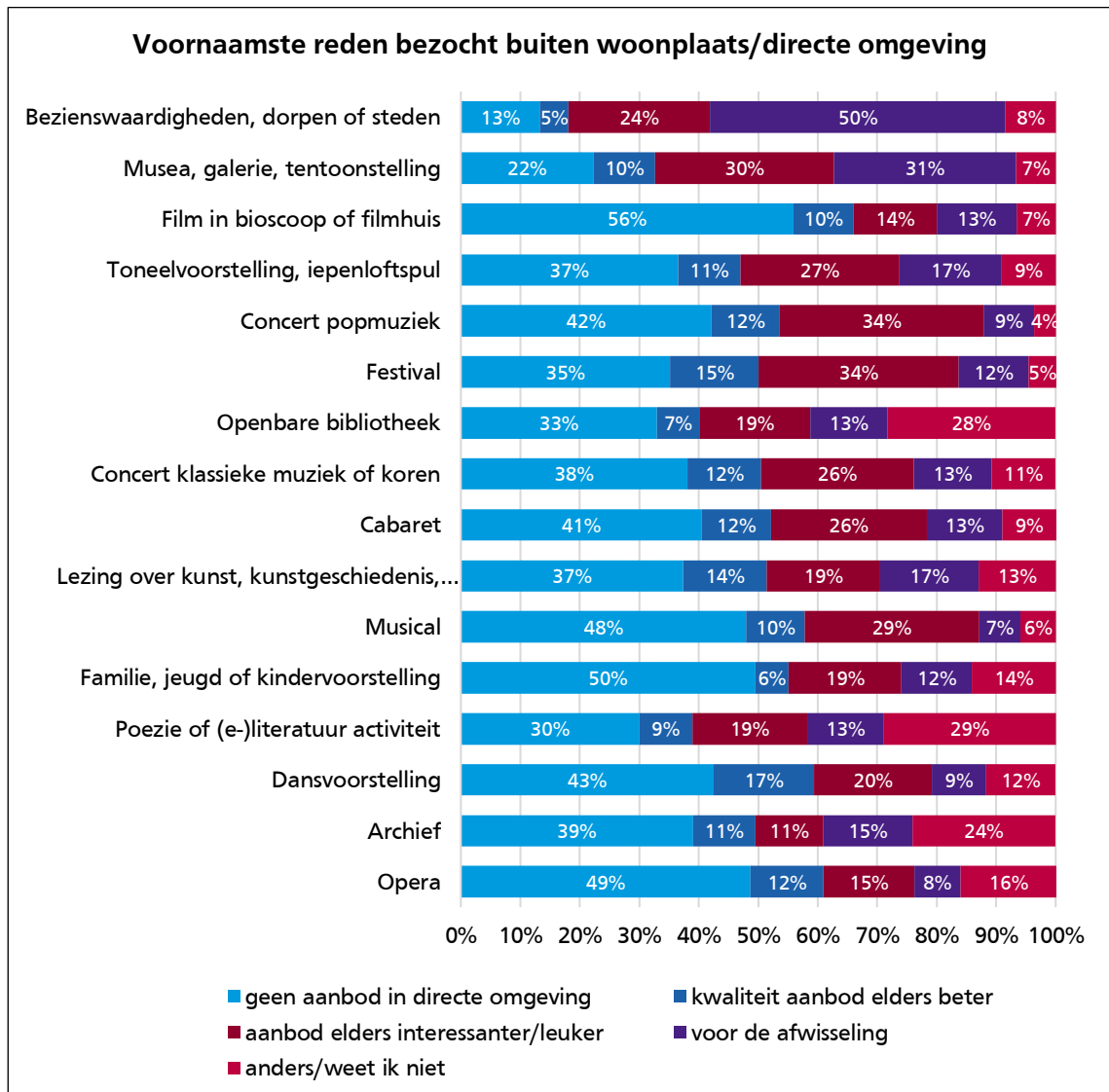
Ten opzichte van de vorige meting uit 2018 wordt toneel en een klassiek concert minder in de eigen woonplaats bezocht en carabaret, dans en archief juist meer.

Deelgroepen

Voor vrijwel alle activiteiten geldt dat respondenten woonachtig in de stad vaker deze activiteit in de eigen woonplaats bezoeken dan de respondenten die op het platteland wonen. Alleen voor 'archief' en 'opera' geldt dit niet (althans de verschillen zijn niet significant).

De verschillen tussen mannen en vrouwen zijn op dit vlak klein.

Redenen bezocht buiten eigen woonplaats/directe omgeving

De voornaamste reden om een activiteit/plek buiten de directe woonomgeving te bezoeken wisselt nogal per activiteit/plek al is het gebrek aan aanbod in de directe woonomgeving de meeste genoemde reden (behalve bij bezienswaardigheden en musea), gevolgd door de reden dat het aanbod elders interessanter/leuker is. Bij musea en bezienswaardigheden is de reden 'voor de afwisseling' ook door een behoorlijk deel van de responsgroep gegeven.

Dat er geen aanbod is in de directe omgeving is voor poëzie of (e-)literatuur in deze meting minder een reden om deze activiteit buiten de eigen woonplaats te bezoeken. Voor dansvoorstellingen is het juist nu vaker een reden om deze activiteit buiten de directe omgeving te bezoeken.

Deelgroepen

Voor vrijwel alle activiteiten geldt dat respondenten die op het platteland wonen, vaker dan stadsmensen, buiten de directe omgeving gaan voor een culturele activiteit, simpelweg omdat er geen aanbod is in de directe omgeving. Dit geldt echter niet voor het archief en de musical.

Voor een klassiek concert geven mannen vaker als reden om die elders te bezoeken, omdat het aanbod beter is. Vrouwen geven vaker als reden op dat het leuk is als afwisseling. Deze afwisseling is voor vrouwen ook vaker een reden bij het bezoeken van een bezienswaardigheid, terwijl mannen dit weer vaker doen buiten de eigen woonplaats omdat het aanbod elders leuker/interessanter is.

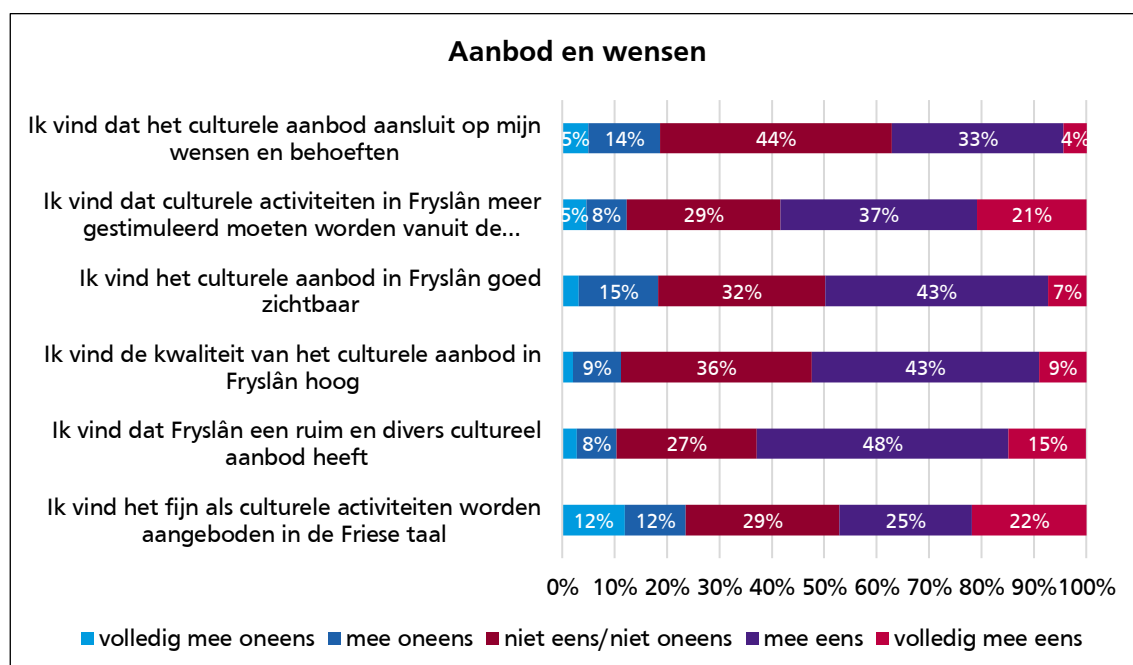
5 Stellingen over cultuur en cultuurdeelname

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten van de stellingen die aan de respondenten zijn voorgelegd, belicht. Daarbij is per stelling de reactie van de totale groep respondenten gegeven en indien van toepassing zijn enkele bijzonderheden benoemd bij de vergelijking tussen leeftijdsgroepen, opleidingsniveau, geslacht, stad/platteland en woonregio.

Respondenten die geen mening hadden of die anderszins geen antwoord op de stelling hebben gegeven zijn buiten beschouwing gelaten.

De stellingen zijn onderverdeeld in 4 onderwerpen:

- Aanbod en wensen
- Bezoek en deelname
- Corona
- Belang

Stelling: 'Ik vind dat het culturele aanbod aansluit om mij wensen en behoeften'

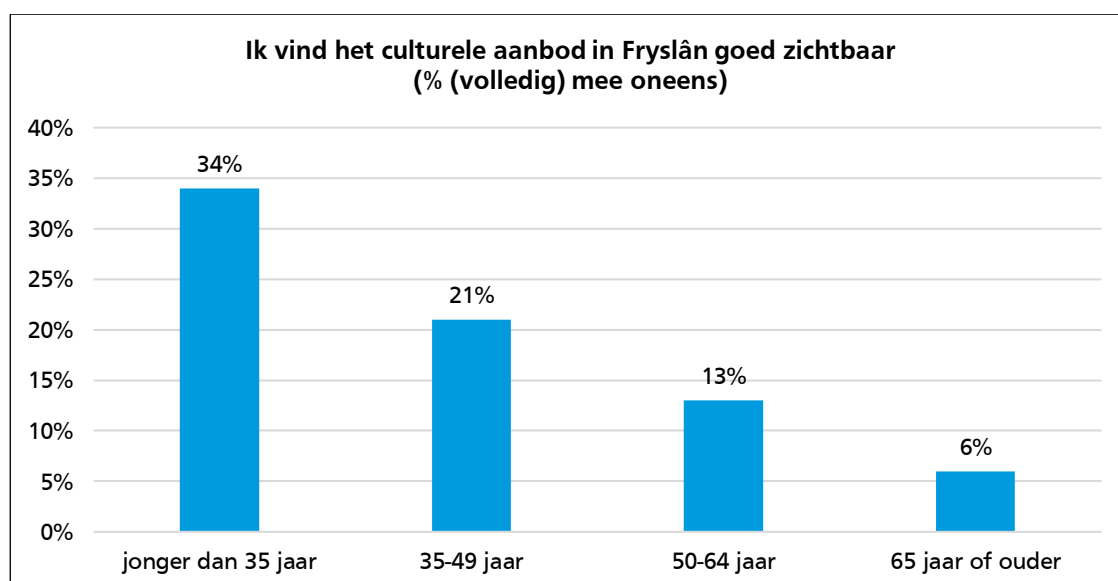
Een groot deel van de respondenten (44%) heeft geen uitgesproken mening over deze stelling. Een reden hiervoor kan zijn dat men de stelling lastig te beantwoorden vindt. Van degenen die wel een mening hebben, is een groot deel het eens met de stelling (37%) en maar een klein deel niet eens (19%). De respondenten onder de 35 jaar zijn minder positief over deze stelling (28% (volledig) mee eens) dan de oudere respondenten (37-44%).

Stelling: 'Ik vind dat culturele activiteiten in Fryslân meer gestimuleerd moet worden vanuit de overheid'

Ruim de helft van de respondenten is het eens met de stelling dat culturele activiteiten meer gestimuleerd moeten worden vanuit de overheid. 29% is neutraal en 13% is het hier niet mee eens. Het percentage respondenten dat het eens is met deze stelling is afhankelijk van de leeftijd. In de jongste categorie is 71% het eens met de stelling, in de categorie 35-49 jaar is dat 61%, in de categorie 50-64 jaar is het 54% en in de oudste categorie, 49%.

Stelling: 'Ik vind het culturele aanbod in Fryslân goed zichtbaar'

Volgens de helft van de responsgroep is het culturele aanbod in Fryslân goed zichtbaar. Bijna een derde deel heeft hierover geen duidelijke mening en 18% is het niet eens met deze stelling. In de volgende figuur is duidelijk te zien dat de jongere respondent hier minder positief over is dan de oudere respondent.

Stelling: 'Ik vind de kwaliteit van het culturele aanbod in Fryslân hoog'

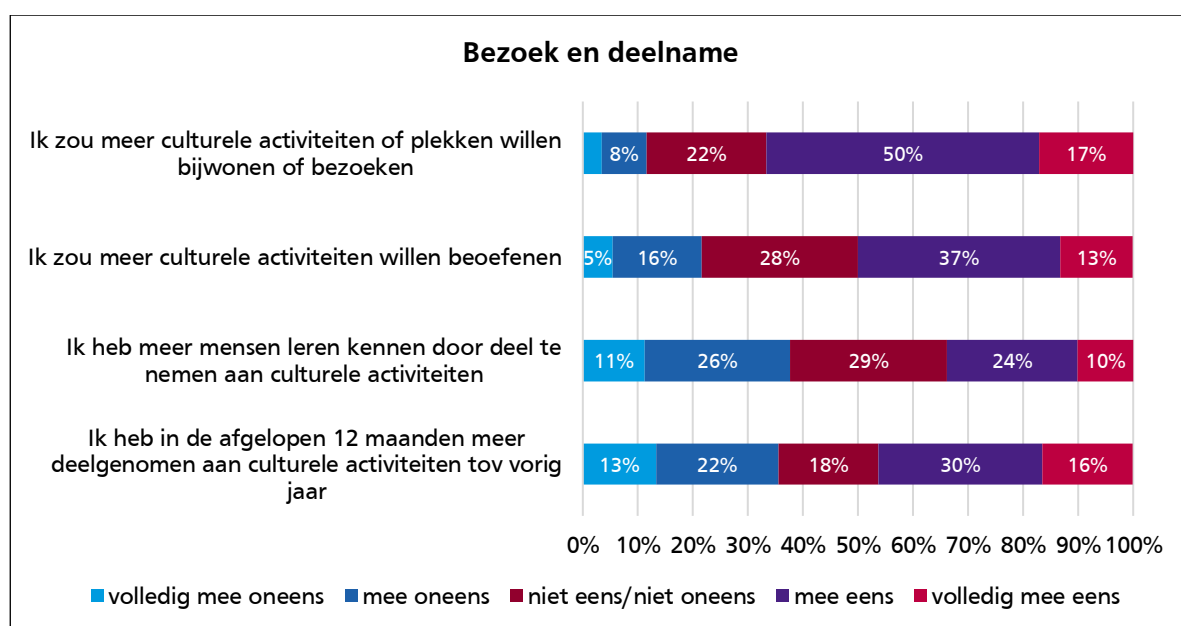
Iets meer dan de helft is van mening dat het culturele aanbod in Fryslân hoog is. Er is maar een kleine groep (11%) die het hier niet mee eens is. Er is een vrij grote groep (36%) die hierover niet echt een mening heeft. Naarmate men jonger is, is het percentage dat het met deze stelling oneens is, hoger. Bij de leeftijdsgroep jonger dan 35 is dit 20%, bij 35-49 jaar is het 14%, bij 50-64 jaar is het 7% en bij de respondenten van 65 jaar of ouder is het 5%.

Stelling: 'Ik vind dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod heeft'

Een ruime meerderheid van de respondenten (63%) is het eens met de stelling dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod heeft. Ruim een kwart heeft hierover niet echt een mening en ongeveer 1 op de 10 respondenten is het niet eens met deze stelling. Naarmate men jonger is, is het percentage dat het met deze stelling oneens is, hoger. Bij de leeftijdsgroep jonger dan 35 is dit 19%, bij 35-49 jaar is het 12%, bij 50-64 jaar is het 7% en bij de respondenten van 65 jaar of ouder is het 5%.

Stelling: 'Ik vind het fijn als culturele activiteiten worden aangeboden in de Friese taal'

Bijna de helft vind dit wel fijn en de overige 29% heeft hierover geen uitgesproken mening. Een kwart van de respondenten vind het niet nodig om culturele activiteiten aan te bieden in de Friese taal. Respondenten met een lage opleiding zijn het vaker eens met deze stelling (56%) dan respondenten met een middelbare of hoge opleiding (45-46%)

Stelling: 'Ik zou meer culturele activiteiten of plekken willen bijwonen of bezoeken'

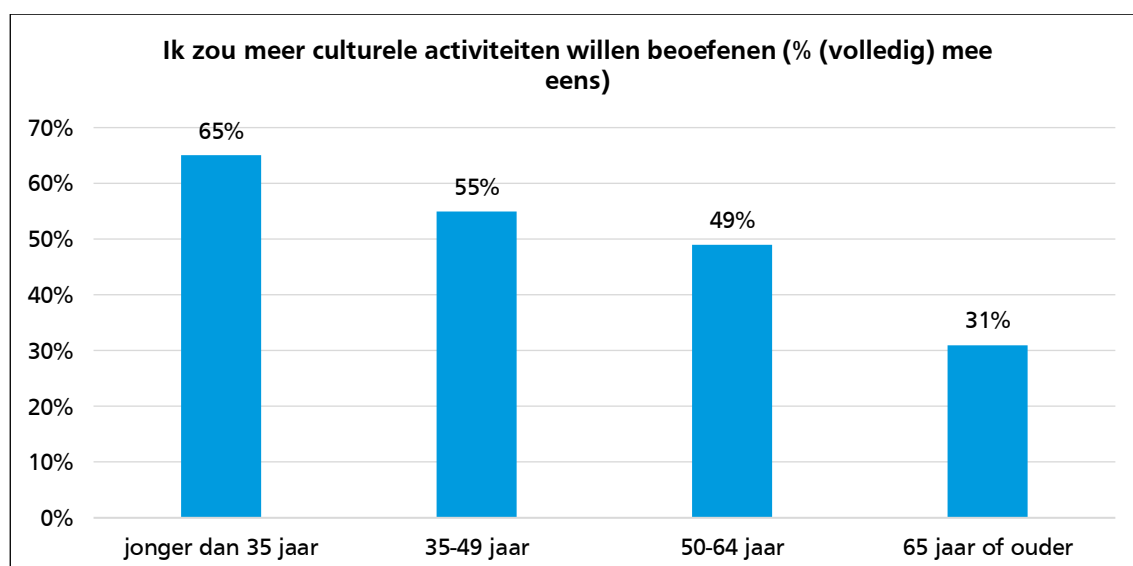
Twee derde deel van de responsgroep geeft aan meer cultuur te willen bijwonen of bezoeken, 22% heeft geen uitgesproken mening en 12% heeft hier geen behoefte aan. Vrouwen zijn het in grotere mate eens met deze stelling dan mannen (71% versus 59%). Verder is de wens om meer culturele activiteiten of plekken bij te wonen of bezoeken in grotere mate aanwezig bij de jonge respondenten (80%) dan bij de oudere respondenten (51-72%). Verder komt naar voren dat hoe hoger de opleiding hoe hoger het percentage dat het eens is met deze stelling.

Stelling: 'Ik zou meer culturele activiteiten willen beoefenen'

De helft van de respondenten geeft aan meer culturele activiteiten te willen beoefenen. Ruim een kwart heeft hierover geen uitgesproken mening en de overige 21% heeft geen behoefte om meer culturele activiteiten te beoefenen. De behoefte om meer culturele activiteiten te beoefenen ligt bij vrouwen (56% (volledig) mee eens) hoger dan bij mannen het geval is (41%). Verder is het percentage dat het met deze stellingen (volledig) eens is groter bij hoog opgeleide respondenten dan bij respondenten met een lagere opleiding.

Met deze stelling is het percentage (volledig) mee eens, in deze meting ruim hoger dan in 2018 het geval was.

Ook de leeftijd is van invloed op het antwoord op deze stelling. Jongere respondenten zijn het in grotere mate eens met deze stelling dan oudere respondenten.

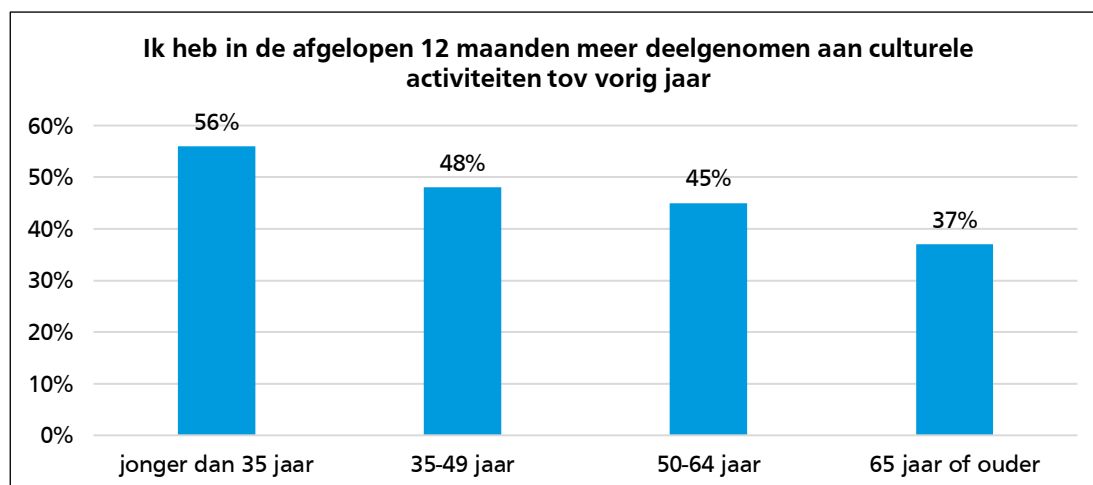
Stelling: 'Ik heb meer mensen leren kennen door deel te nemen aan culturele activiteiten'

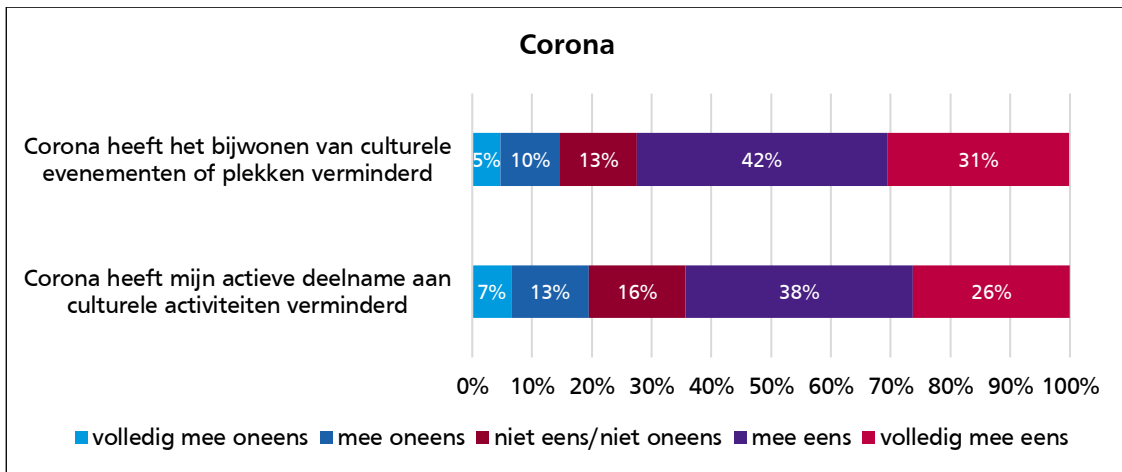
De mening over deze stelling is verdeeld. 34% is het eens met deze stelling, 37% is het er niet mee eens en 29% heeft hierover geen duidelijke mening.

Met deze stelling is het percentage (volledig) mee eens, in deze meting ruim hoger dan in 2018 het geval was.

Stelling: 'Ik heb in de afgelopen 12 maanden meer deelgenomen aan culturele activiteiten ten opzichte van vorig jaar'

46% van de responsgroep geeft aan het afgelopen jaar meer deelgenomen te hebben aan culturele activiteiten dan vorig jaar het geval was. Ruim een derde deel geeft aan dat dit niet voor hen geldt en de overige 18% geeft geen uitgesproken oordeel. Vrouwen (50%) zijn in grotere mate het (volledig) eens met deze stelling dan mannen (41%). Verder zijn respondenten woonachtig in de stad het er in grotere mate mee eens dat ze de afgelopen 12 maanden meer deelgenomen hebben aan culturele activiteiten t.o.v. vorig jaar in vergelijking tot respondenten die op het platteland wonen (49 versus 43%). In onderstaande figuur komt verder duidelijk naar voren dat leeftijd een duidelijk effect heeft op het antwoord op deze stelling. Jonge respondenten zijn het relatief vaker eens met deze stelling dan oudere respondenten.

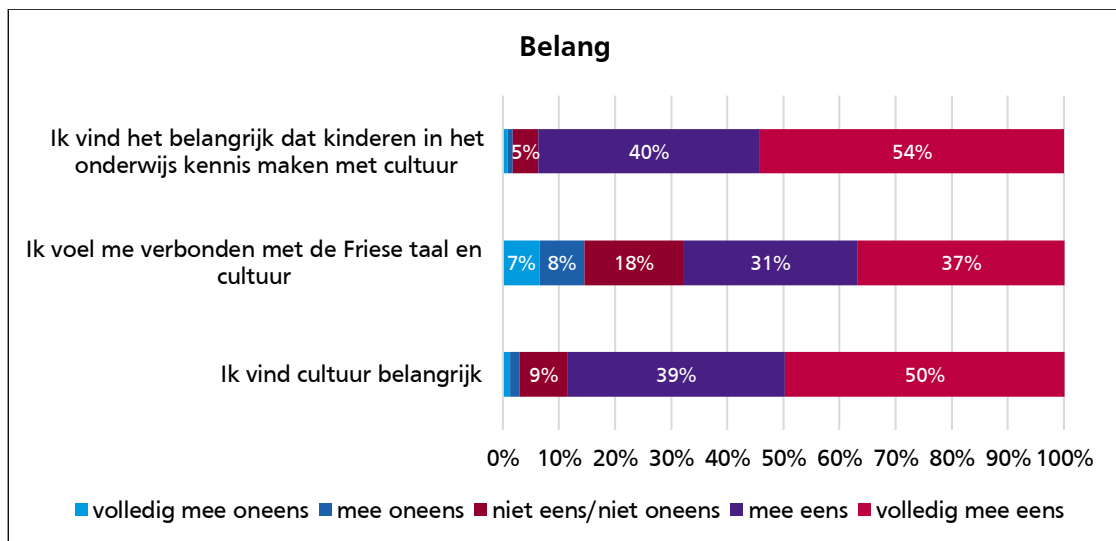

Stelling: 'Corona heeft het bijwonen van culturele evenementen of plekken verminderd'

Bijna driekwart van de respondenten is het (helemaal) eens met deze stelling. 15% is het hiermee oneens en 13% heeft hierover geen duidelijke mening. Het percentage vrouwen dat het met deze stelling volledig eens is ligt wat hoger dan bij de mannen (33% versus 26%).

Stelling: 'Corona heeft mijn actieve deelname aan culturele activiteiten verminderd'

Deze stelling geeft een ongeveer gelijk beeld als de vorige stelling over Corona. De eigen actieve deelname aan culturele activiteiten is verminderd aldus 64% van de respondenten. Bij 20% is hiervan geen sprake en 16% heeft hierover geen duidelijk oordeel. Naarmate de leeftijd van de respondent toeneemt neemt het percentage dat het niet eens is met deze stelling af, van 24% in de jongste groep naar 14% in de oudste groep. Verder zijn vrouwen wat positiever betreffende deze stelling dan mannen.

Stelling: 'Ik vind het belangrijk dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur'

Over deze stelling is de responsgroep aardig eensgezind. 94% van de respondenten is het hiermee (helemaal) eens. 5% heeft hierover geen uitgesproken oordeel en slechts 2% vindt het niet belangrijk dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur.

Stelling: 'Ik voel me verbonden met de Friese taal en cultuur'

Een groot deel van de responsgroep (68%) voelt zich daadwerkelijk verbonden met de Friese taal en cultuur. Dit geldt niet voor 15% van de respondenten en een ongeveer gelijk deel heeft hierover geen uitgesproken oordeel. De respondentengroep jonger dan 35 jaar (22% oneens) voelt zich in mindere mate verbonden met de Friese taal en cultuur dan de oudere respondenten (11-14%).

Stelling: 'Ik vind cultuur belangrijk'

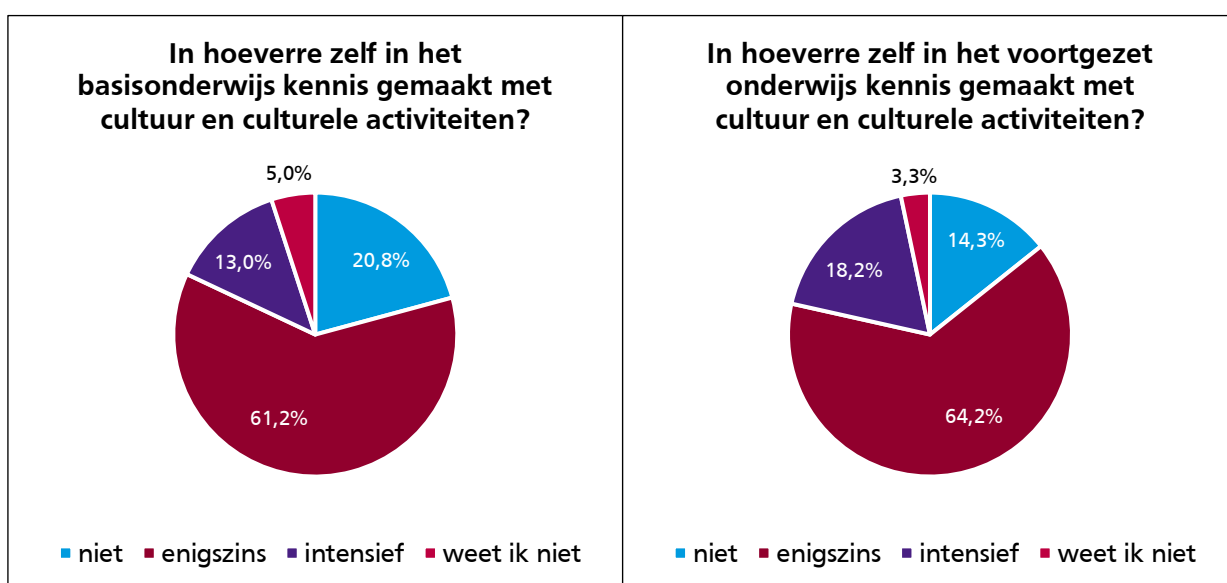
Ongeveer 9 op de 10 respondenten vindt cultuur belangrijk. Slechts 3% vindt cultuur niet belangrijk en 9% heeft hierover geen duidelijke mening. Respondenten met een hoge opleiding geven significant vaker aan het volledig eens te zijn met de stelling (56%) dan respondenten met een middelbare (43%) of lage (40%) opleiding.

Respondenten konden nog tips geven aangaande het culturele aanbod in Fryslân. Veel respondenten hebben hier gebruik van gemaakt. Tips die vaker naar voren kwamen zijn:

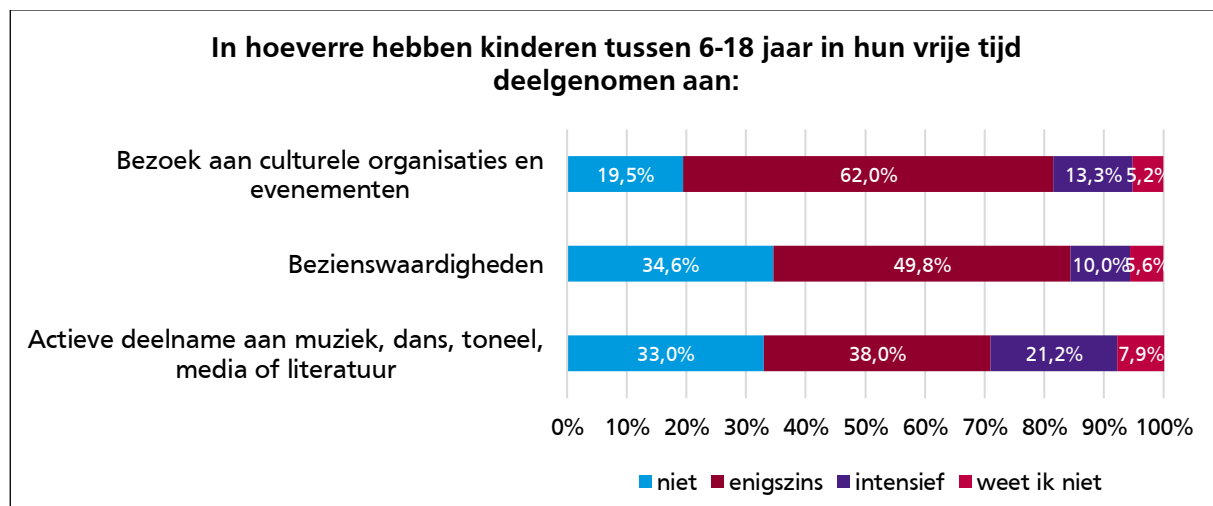
- Goedkoper aanbod
- Meer aanbod voor kinderen/jongeren
- Meer diversiteit
- Meer grote namen

6 Kinderen en cultuur

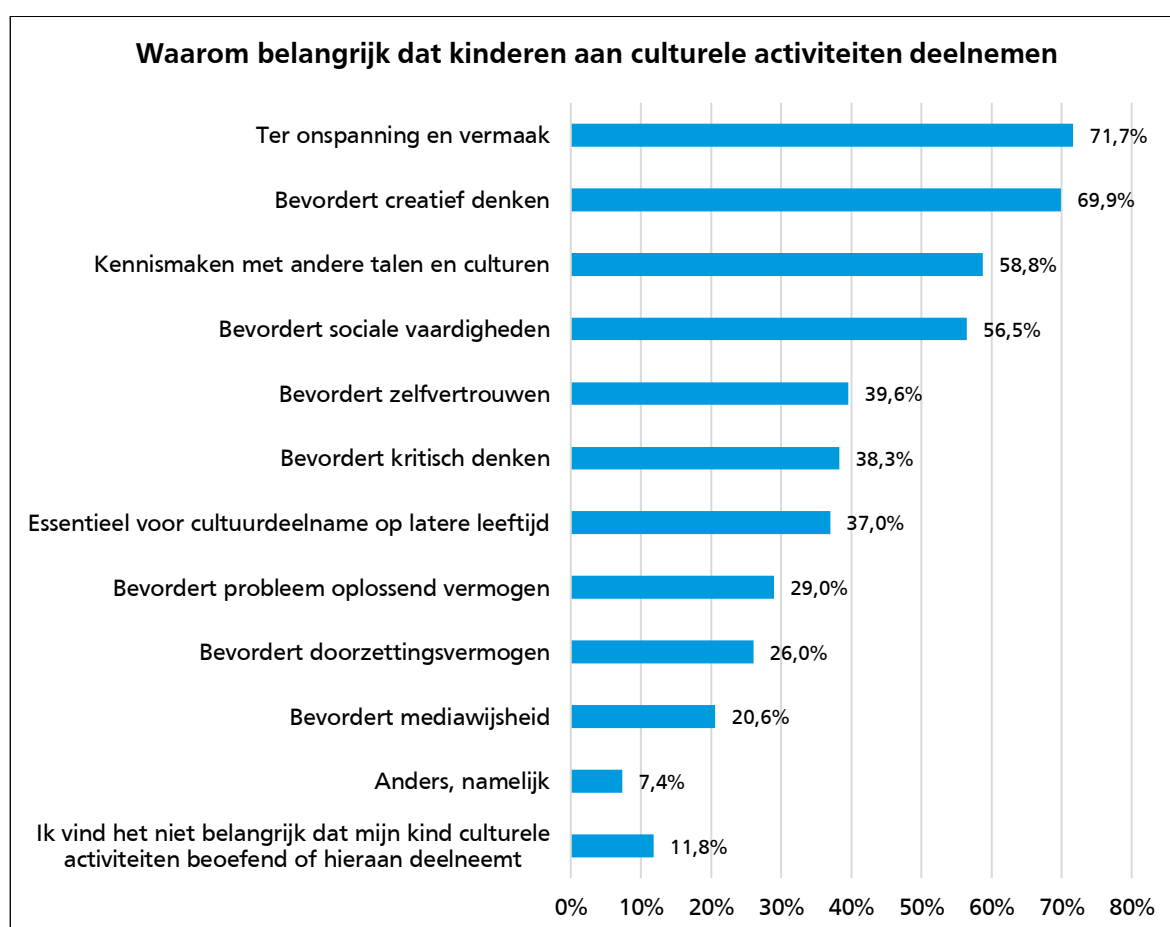
In dit hoofdstuk wordt allereerst gevraagd in hoeverre de respondenten zelf als kind in het onderwijs in aanraking zijn gekomen met cultuur en culturele activiteiten. Deze vraag is aan de hele responsgroep voorgelegd. Vervolgens is aan respondenten met thuiswonende kinderen tussen de 6 en 18 jaar gevraagd in hoeverre hun kinderen deel hebben genomen aan culturele activiteiten in hun vrije tijd.

Een groot deel van de respondenten heeft aangegeven in ieder geval enigszins (en soms zelf intensief) kennis te hebben gemaakt met cultuur en culturele activiteiten. In het voortgezet onderwijs liggen de percentages wat hoger dan in het basisonderwijs.

Driekwart van de responderende ouders geeft aan dat hun kinderen in hun vrije tijd een culturele organisatie of evenement hebben bezocht. Bij de bezienswaardigheden ligt dit percentage lager met 60%. Volgens een ongeveer gelijk deel van de ouders nemen kun kind(eren) actief deel aan muziek, dans, toneel, media of literatuur. Het aandeel dat intensief heeft deelgenomen varieert per activiteit van 10% bij bezienswaardigheden, 13% bij bezoek aan culturele organisaties en evenementen tot 21% bij actieve deelname aan muziek, dans, toneel, media of literatuur. Een vijfde deel tot een derde deel heeft niet deelgenomen aan de culturele activiteiten.

Ouders met thuiswonende kinderen tussen de 6 en 18 jaar is gevraagd waarom ze het belangrijk vinden dat hun kinderen aan culturele activiteiten deelnemen. 12% van de ouders geeft aan het niet belangrijk te vinden dat zijn of haar kind(eren) aan culturele activiteiten deelnemen. Ouders die het wel belangrijk vinden hebben uit een lijst van redenen een of meer van deze kunnen kiezen. Rond de 70% van de ouders is van mening dat het ter ontspanning en vermaak is en dat het creatief denken bevordert wordt. Ruim de helft vindt het belangrijk om hun kinderen via culturele activiteiten kennis te laten maken met andere talen en culturen en een ongeveer even groot deel is van mening culturele activiteiten de sociale vaardigheden

bevordert. De overige redenen worden minder vaak gekozen. Het bevorderen van mediawijsheid is de minst gekozen reden om kinderen deel te laten nemen aan culturele activiteiten. Wellicht is het bij niet alle ouders bekend wat onder mediawijsheid wordt verstaan.

In deze meting liggen de percentages over het algemeen wat hoger dan in 2018 het geval was met uitzondering van het bevorderen van mediawijsheid. Dat percentage lag juist in 2018 wat hoger dan nu het geval is.

3. Indien u (bij vraag 2) hebt aangegeven bepaalde activiteiten individueel te beoefenen, wat is/zijn hiervoor de reden(en) (max. 3 antwoorden)? Indien u niet hebt aangegeven activiteiten individueel te beoefenen, ga dan verder naar vraag 4.

Ik kan zo bepalen wanneer ik wat doe zonder ergens aan vast te zitten
 Er is geen passende vereniging of culturele instelling bij mij in de buurt

Ik vind het niet prettig me te binden aan een groep
 Ik kan alleen maar in mijn eentje mijn activiteit op hoog niveau beoefenen

Ik kan in mijn eentje beter of meer leren
 Ik zou de activiteit(en) graag met anderen doen, maar heb hier nog niemand voor gevonden

Lid zijn van een groep of vereniging is mij te duur
 Ik ben nog aan het kennismaken

Ik doe iets wat ik niet met anderen kan doen
 Andere reden

4. Indien u (bij vraag 2) hebt aangegeven bepaalde activiteiten met meerdere mensen (zonder ergens lid van te zijn) te beoefenen, wat is/zijn hiervoor de reden(en) (max. 3 antwoorden)? Indien u niet hebt aangegeven activiteiten met meerdere mensen te beoefenen, ga dan verder naar vraag 5

Ik kan zo nieuwe mensen ontmoeten
 Ik kan zo gezamenlijk toewerken naar een project, tentoonstelling, uitvoering, etc.

Ik vind het fijn om deel uit te maken van een kleine, hechte groep
 Het is makkelijker om de activiteit(en) samen met anderen te doen

Ik vind het niet prettig me te binden voor een langere tijd
 Ik doe iets wat ik alleen samen met anderen kan doen

Lid zijn van een vereniging of culturele instelling is mij te duur
 Andere reden

Ik kan zo meer leren dan in mijn eentje

5. Indien u (bij vraag 2) hebt aangegeven bepaalde activiteiten aangesloten bij een vereniging, club, gezelschap of culturele instelling te beoefenen, wat is/zijn hiervoor de reden(en) (max. 3 antwoorden)? Indien u niet hebt aangegeven activiteiten aangesloten bij een vereniging, club, gezelschap of culturele instelling te beoefenen, ga dan verder naar vraag 6.

Ik kan zo nieuwe mensen ontmoeten
 Ik heb zo de mogelijkheden om te presenteren of op te treden

Ik vind het fijn om samen met anderen mijn activiteit te beoefenen
 Het is makkelijker om de activiteit(en) samen met anderen te doen

Ik word gestimuleerd om beter te worden in mijn activiteit door professionele begeleiding
 Ik doe iets wat ik alleen maar samen met anderen kan doen

Ik ben echt een groeps- of verenigingsmens
 Ik kan alleen dan mijn activiteit(en) op hoog niveau beoefenen

Ik kan zo meer leren dan in mijn eentje
 Andere reden

6. Hoe vaak heeft u de volgende activiteiten of culturele plekken in de afgelopen 12 maanden in uw vrije tijd bijgewoond, bekeken of bezocht? Indien u de onderstaande activiteiten of culturele plekken niet of af en toe hebt bijgewoond, bekeken of bezocht, wat is de voornaamste reden dat u dit niet of niet vaker hebt gedaan?

Activiteit/culturele plek	Hoe vaak?			Waarom af en toe of niet?					
	Niet	Af en toe	Regelmatig	Geen interesse	Aanbod te duur	Aanbod te ver weg	Aanbod niet leuk	Geen tijd	Anders/ weet niet
Toneelvoorstelling, lepenlofspul	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cabaret	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opera	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Concert klassieke muziek of koren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Concert popmuziek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Festival	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Musical	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dansvoorstelling: modern, ballet, hiphop, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Film in bioscoop of filmhuis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familie, jeugd of kindervoorstelling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Film of serie via streamingdienst bekijken (Netflix, HBO, Videoland, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Weblog, vlogs of muziek via internet (Youtube, Spotify, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lezing over kunst, kunsthistorie, literatuur of erfgoed	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poëzie of (e-)literatuur activiteit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Musea, galerie, tentoonstelling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bezienswaardigheden (monumenten, fontein, etc.), dorpen of steden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Openbare bibliotheek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Archief	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Indien het culturele aanbod niet op uw wensen en behoeften aansluit, geef hieronder graag tips hoe dat beter kan.

10. Indien u thuiswonende kinderen heeft tussen 6-18 jaar. In hoeverre nemen zij deel aan culturele activiteiten in hun vrije tijd? Als u geen thuiswonende kinderen in deze leeftijdsgroep heeft kunt u vraag 10 en 11 over slaan en verder gaan met vraag 12.

Actieve deelname aan muziek, dans, toneel, media of literatuur	☐ Niet	☐ Enigzins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet
Bezienswaardigheden (kerken, monumenten, etc.)	☐ Niet	☐ Enigzins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet
Bezoek aan culturele organisaties en evenementen (joodia, theater, musea, etc.)	☐ Niet	☐ Enigzins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet

11. In hoeverre en waarom vindt u het belangrijk dat uw kinderen culturele activiteiten beoefenen en hieraan deelnemen? Meerdere antwoorden mogelijk. Als u geen thuiswonende kinderen van 6-18 jaar heeft kunt u deze vraag over slaan.

☐ Ik vind het niet belangrijk dat mijn kind culturele activiteiten beoefend of hieraan deelneemt	☐ Bevordert medewijshoid
☐ Kennismaking met andere talen en culturen	☐ Bevordert zelfvertrouwen
☐ Bevordert sociale vaardigheden (communiceren, samenwerken, etc.)	☐ Ter ontspanning en vermaak
☐ Bevordert kritisch denken	☐ Essentieel voor cultuurdeelname op latere leeftijd
☐ Bevordert creatief denken	☐ Anders, namelijk:
☐ Bevordert probleem oplossend vermogen	
☐ Bevordert doorzettingsvermogen	

12. In hoeverre heeft u vroeger zelf in het basis- en of voortgezet onderwijs kennis gemaakt met cultuur en culturele activiteiten?

Basisonderwijs	☐ Niet	☐ Enigzins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet
Voortgezet onderwijs	☐ Niet	☐ Enigzins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet

Algemeen:

Wat is uw leeftijd?

 jaar

Wat is uw geslacht?

- Man Vrouw Anders/wil ik niet zeggen

Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

☐ Geen	☐ VWO/MMS
☐ Basisonderwijs	☐ MBO/MTS
☐ VMBO/LBO/MAVO	☐ HBO/HTS
☐ HAVO/HBS	☐ WO/Doctoraal

Wat is uw huidige werksituatie?

☐ Scholier(e)/Student(e)	☐ Werkend, parttime
☐ Huisvrouw/huisman	☐ Ziekteverlof/WIA/werkloos
☐ Werkend, fulltime	☐ Gepensioneerd

Wat is uw gezinssituatie?

☐ Alleenstaand	☐ Samenwonend/gehuwd zonder kinderen
☐ Alleenstaand met kinderen	☐ Anders
☐ Samenwonend/gehuwd met kinderen	

Wat zijn de 4 cijfers van uw postcode?

Hiermee bent u aan het eind gekomen van de vragenlijst. U kunt de vragenlijst uiterlijk 8 november in de bijgevoegde retourenvelop terugsturen. Hartelijk dank voor uw medewerking.

